

د داخلي، بياكتني، او د ګوښه کولو د پروسې لپاره د والدينو لارښود

جنوري 2025

THE TEXAS LEGAL FRAMEWORK
The State of Texas and the State of Texas

FW.ESCAPPS.NET

TEA
Texas Education Agency

TEA.TEXAS.GOV/TEXASSPED

SPEDTEX
Special Education Information Center

SPEDTEX.ORG

1 ..... پیژندنه

2 ..... د داخلی، بیاکتني، او د گوښه کولو د پروسي لپاره د والدینو لارښود

2 ..... د ماشومتوب په لومړنیو مرحلو کې مداخله

2 ..... د دريو څخه تر پنځو کلونو پورې خدمتونه (په وړکتون کې له شمولیت وړاندې)

2 ..... د ښوونځي عمر لرونکي ماشوم لپاره مرسته

2 ..... د ملاتړ څو اړخیزه سیستم، د مداخلې په وړاندې د غبرگون په گډون

3 ..... د لومړني ارزونې لپاره راجع کول

3 ..... له مخکې لیکل شوي خبرتیا

4 ..... د مور او پلار رضایت

4 ..... د ارزونې پروسیجرونه

5 ..... داخله، بیاکتنه، او گوښه کول (ARD) د کمیټې غونډې

6 ..... په شرایطو برابر والی

7 ..... د انفرادي زده کړې پروگرام (IEP) پراختیا

7 ..... د علمي لاسته راوړنو او وظیفوي عملکرد اوسنی کچې

8 ..... کلني موخې

8 ..... ځانگړې زده کړې، اړوند خدمتونه او اضافي مرستې او خدمتونه

8 ..... د ایالتي ارزونه

8 ..... انتقال

9 ..... بالغ زده کوونکی

9 ..... ماشومان سره او نيزم

10 ..... هغه ماشومان چې کانه دي او یا په سختی سره اوري

10 ..... هغه ماشومان چې رانده دي یا ضعیف لید لري

10 ..... چلندیز ښه والی یا د مداخلې پلان (BIP)

10 ..... د ښوونځي د کال غځول شوي خدمتونه (ESY)

11 ..... ځای پر ځای کول

11 ..... د ARD کمیټې پرېکړه

11 ..... د IEP کاپي

12 ..... د IEP بیاکتنه

12 ..... دوباره ارزونه

12 ..... خپلواکه تعلیمي ارزونه (IEE)

13 ..... د خدمتونو لپاره د رضایت لغوه کول

13 ..... فراغت

14 ..... نظم

15 ..... د استماعې گړندی شوې پروسه

16 ..... د شخړو حل

16 ..... اضافي مرسته

دا لارښود د تکرزاس تعلیمي کوډ 26.0081§ د شرایطو په رڼا کې د قانوني کې د قانوني چوکاټ پروژې ټیم او د تکرزاس د تعلیمي ادارې (TEA) لپاره د ایالتیالیت په کچه د مشرتابه له خوا رامنځته منځ ته شوی دی. دا لارښود تاسو ته د دې لپاره ډیزاین شوی ترڅو تاسو ته چې د ماشوم د والدينځانګړې زده کړې خدماتووالدين باسټ او ممکن ځانګړيو زده کړو او اړونده خدماتو ته په شرایطو برابر وي، د ځانګړې زده کړې د پروسه او ستاسو د کړنلارو د حقونو او مسؤلیتونو په هکله ښه پوهه درکړي ترڅو تاسو وکولی شئ په بشپړ ډول د خپل ماشوم د تعلیم په اړه د پرېکړې کولو په پروسه کې برخه واخلى.

د معلولیت لرونکو اشخاصو د زده کړو قانون (IDEA) د 2004 کال فدرالي قانون دی چې د ځانګړو زده کړو پروسې اداره کوي. د IDEA د اصلي موخو څخه یوه دا ده چې ډاډ ترلاسه شي چې معلولیت لرونکي ماشومان دوی ته وړیا مناسب عامه تعلیم شتون لري (FAPE) دا ټینګار کوي چې ځانګړې زده کړې او اړوندو خدمتونو باندې ټینګار کوي چې د دوی ځانګړي اړتیاوې پوره کولو لپاره ډیزاین شوي او د نورو زده کړې، دندې او خپلواک ژوند لپاره یې چمتو کړي. ځانګړې زده کړې یو لړ ډیزان شوي لارښوونې دي ترڅو د معلولیت لرونکو ماشومانو ځانګړې اړتیاوې پوره کړي. اړوند خدمتونه یو لړ ځانګړي خدمتونه دي چې د زده کوونکو د ځانګړې زده کړې ملاتړ لپاره اړین دي ترڅو دوی وکولی شي د خپلو علمي او فعالو موخو د پوره کولو په برخه کې پرمختګ وکړي. په اړونده خدمتونو کې کیدای شي دا خدمتونه شامل وي لکه حرفوي درملنه، فزیکي درملنه، د وینا ژبې درملنه، د مشورې خدمتونه، د تګ راتګ او حرکت خدمتونه او/یا ترانسپورت خدمتونه.

د IDEA مطابق په رڼا کې، مور او پلار ته د ځانګړو زده کړو د پروسه په هر پړاو کې په لویه کچه ګډون ورکول کېږي. دا لارښود مختلف فعالیتونه تشریح کوي چې ممکن د دې پروسې په جریان کې ترسره شي. تر څو له تاسو سره مرسته وکړي چې د IDEA تر چتر لاندې په خپلو قانوني حقونو باندې لا زیات پوه شئ، ښوونځی اړتیا لري تاسو ته د سند یوه کاپي درکړي د پروسیجري خونديتوبونو خبرتیا (لینک: fw.escapps.net) په ځانګړو وختونو کې د ځانګړي زده کړې پروسې کې. لږ تر لږه کله چې لاندې شرایط پېښېږي، نو دا سند باید په کال کې حد اقل یو ځل تاسو ته درکړل شي:

- د راجع کولو یا ستاسو د ماشوم د لومړني ارزونې لپاره ستاسو د غوښتنې په صورت کې؛
- په تعلیمي کال کې د لومړي ایالتیالیتي شکایت د ترلاسه کولو په صورت کې؛
- په یوه تعلیمي کال کې پروسه د مناسبې استماعې غونډې لپاره د لومړي غوښتنې د ترلاسه کولو په صورت کې؛
- په هغه ورځ چې د ځای په ځای کولو په هکله د انضباطي بدلون لپاره پرېکړه کېږي او
- ستاسو د غوښتنې په صورت کې.

د ښوونځي لپاره هم اړینه ده چې تاسو ته یو سند چې د مور او پلار لپاره د ځانګړي زده کړې عمومي کتنه بلل کېږي درکړي دا د TEA لخوا رامینځته شوی فورمه چې تاسو ته درکول کېږي کله چې ستاسو ماشوم په پیل کې د ځانګړي زده کړې ارزونې لپاره راجع کېږي.

په ټیکساس کې، د ماشوم وړتیا ځانګړې زده کړې او اړوند خدمتونه او د ماشوم د ځانګړي زده کړو پروګرام په اړه ډیری لوی پرېکړې د یوې نوملېکې، بیاکتني او ګوښه کیدو (ARD) کمېټې لخوا ترسره کېږي. تاسو ممکن دا هم اوریدلې وي چې دا ډله د انفرادي زده کړو پروګرام ته اشاره کوي (IEP) ټیم، چې دا اصطلاح ده چې په فدرالي قانون کې کارول کېږي. که ستاسو د ماشوم لپاره د ARD کمېټه جوړه شي، نو تاسو به د هغه کمېټې غړی شئ.

دا لارښود به په دوره یي توګه نوی شي ځکه چې د ځانګړي زده کړې په برخه کې په فدرالي او ایالتی شرایطو کې بدلون راځي. یوه بریښنايي نسخه یې چې د چاپ وړ ده د ماشوم محوره ځانګړو زده کړو د پروسه لپاره د قانوني چوکاټ په 18 سیمه ایز تعلیمي خدماتو د مرکز په وېبسایت کې موجود ده (لینک: fw.escapps.net).

ډیری نېټي شتون لري او د ځانګړي زده کړې په کړنلاره کې مهالویشونه. پدې خپرونه کې، دا مهم نېټه او ضرب العجلونه بیان شوي دي. سریره پردې، د آنلاین ملګری سند شته دی چې د ځانګړي زده کړې ارزونې لپاره د مهالویشونو په اړه ستاسو پوښتنو ته ځواب درکړي. د ځانګړو زده کړو بشپړې او انفرادي لومړني ارزونې (FIE) زمانې محدوده دلته د لاسرسي وړ ده (لینک: <https://bit.ly/3V5feWG>).

د داخلي، بياکتني، او د گوښه کولو د پروسې لپاره د والدينو لارښود

د ماشومتوب په لومړنيو مرحلو کې مداخله

مرسته د هغو کورنيو لپاره شتون لري چې ماشومان او کوچنيان يې نموي ځنډ لري. په ټيکساس کې دا اداره چې د دې لومړني مداخلې خدمتونو وړاندې کوي د ټيکساس روغتيا او بشري خدمتونو کميسيون دی. مداخلېد ماشومتوب په لومړنيو وختونو کې د مداخلې (ECI) پروگرام ډېرو کوچنيو ماشومانو لپاره پرگرام دی. دا خدمات له درې کلنو څخه د کم عمر ماشومانو لپاره دي.

په درې کلنې کې، معلوليت لرونکي ماشومان ممکن د ځانگړو زده کړو او اړوند خدمات لپاره په شرايطو برابر شي. که داسې وي، د ماشوم ښارارونده تعليمي حوزه مسؤليت لري ترڅو دا حاصل کړي چې ماشومان تر خپلې درې کلنې پورې د FAPE خدماتو ته لاسرسی لري. ټول ماشومان چې د ECI خدمتونه ترلاسه کوي د عامه ښوونځي له خوا د چمتو شويو خدمتونو لپاره په شرايطو برابر نه دي. له همدې امله، که چېرې مناسبه وي، لږ تر لږه 90 عادي ورځې مخکې له دې چې يو کوچنی چې د ECI خدمتونه ترلاسه کړي درې کلن شي، يوه غونډه به ترسره شي او د ECI خدمتونو څخه د ځانگړو زده کړو او اړوندو خدمتونو په هکله د کورنۍ د انتقال سره مرسته وکړي. که چېرې ماشوم په شرايطو برابر وي، ځانگړې زده کړې او اړوند خدمتونه بايد ماشوم ته د هغه په درېيمه کليزه کې چمتو شي. *Beyond ECI* يوه خپرونه ده چې د ماشومتوب له لومړني پروگرام څخه ځانگړې زده کړې ته د انتقال په اړه معلومات چمتو کوي. دا خپرونه، *Beyond ECI*، دلته موندل کیدی شي ([لینک: bit.ly/35G7y3E](http://bit.ly/35G7y3E)).

هغه ماشومان چې د زېږون څخه تر 3 کلنې پورې عمر لري او د کابو يا د اوریدلو کمزورتيا يا د ليد نيمگړتيا لرونکي ماشوم په توگه وړتيا لري، د عامه ښوونځي څخه د ECI او ځانگړې زده کړې خدمتونو دواړو مستحق دي. د عامه ښوونځي ځانگړې زده کړې خدمتونه به دې ماشومانو ته د ECI خدمتونو وړاندې کولو سره بشپړونکي او همغږي وکړي.

د دريو څخه تر پنځو کلونو پورې خدمتونه (په وړکتون کې له شموليت وړاندې)

مرسته د درې او پنځه کلونو عمر لرونکو ترمينځ وړ ماشومانو لپاره هم شتون لري او دا خدمتونه د ماشومتوب لومړني تعليم (ECSE) په نوم ياديږي. ځينې يې د هغو کسانو په عمر کې د خدمتونو ترلاسه کول پيل کوي کله چې دوی د ECI خدمتونو څخه ليدوي لکه څنگه چې پورته يادونه وشوه. په هر حال، د نورو راجع کولو پراساس ارزول کيږي او پېژندل شوي چې د والدين غوښتنې پر اساس پېژندل کيږي کله چې دوی د خپل ماشوم زده کړې او پرمختگ په اړه اندېښنه ولري. د ECSE خدمتونه په مختلف چاپيريال کې چمتو شوي او په محدود حالتونو کې، ځينې ماشومان د خصوصي ښوونځي په تنظيم او د عامه ښوونځي ترتيب کې د دوه کوني شموليت مستحق دي کله چې دوی درې او څلور کلن دي.

د ښوونځي عمر لرونکي ماشوم لپاره مرسته

که تاسو د خپل ښوونځي عمر لرونکي په اړه اندېښنه لرئ (لږ تر لږه عمر 5 يا په وړکتون کې شموليت که د 5 کلونو لاندې وي) ماشومانو د زده کړې يا چلند، لومړی کام د خپلو اندېښنو په اړه ستاسو د ماشوم ښوونکي يا د ښوونځي مدير سره خبرې کول دي. که دا پړاو ناکام شي، تاسو بايد د ښوونځي پرسونل څخه وغواړئ چې د ښوونځي په تعمير کې مېشته زده کوونکو ملاتړ ټيم ته راجع کړي، کوم چې د ښوونکو او نورو پرسونل ټيم دی چې په منظمه توگه د زده کړې يا چلند اندېښنو ته چې ماشومان يې لري د رسېدو لپاره ليدنه کوي.

هغه زده کوونکي چې د عمومي زده کړو په ټولگي کې له ستونزو سره لاس او گريوان دي په لومړي سر کې د ملاتړ خدمتونو لپاره په پام کې نيول کیدی شي يا د ملاتړ ترلاسه کولو په بدل کې د IDEA مطابق د ځانگړې زده کړې ارزونې لپاره راجع شي. که چېرې يو زده کوونکی د مداخلې او ملاتړ خدمتونو چمتو کولو سره د عمومي زده کړې په ټولگي کې دوام ولري يا د زده کوونکو اړتياوو يوازې د لارې په نښه نشي برابرول د دې مداخلو او ملاتړ خدمتونو، يا هر وخت د ښوونځي شک لري يا د معلوليت شکمن او د ځانگړي تعليم او اړونده خدمتونو لپاره احتمالي اړتيا لري، ښوونځي بايد زده کوونکي د نظري لاندې انفرادي او لومړني ارزونې ته مراجعه وکړي. يو زده کوونکی اړتيا نلري چمتو شوې مداخلې او د يوه ځانگړي مقدار د ملاتړ لپاره د بشپړ انفرادي او لومړني ارزونې لپاره جوړ شوي. يو راجع کول يا غوښتنه د بشپړ فرد او لومړني ارزونې لپاره ممکن هر وخت د ښوونځي پرسونل، د زده کوونکي مور او پلار يا بل شخص سره د زده کوونکي په اړه دخپل وي.

د ملاتړ څو اړخيزه سيستم، د مداخلې په وړاندې د غبرگون په گډون

هر ښوونځي بايد د ملاتړ څو اړخيز سيستم پرمخ بوځي (MTSS) د مداخلو او ملاتړ خدمتونو په اړه، چې په هغې کې د چلند په څېر اکاډميک او غير اکاډميک ملاتړ شامل دی. د مداخلې ځواب (Rti) دا يوه داسې طريقه ده چې ډيرې ښوونځي يې په خپلو MTSS کې کاروي. د Rti پروسچرونه اساسي عناصر عبارت دي له: د عمومي زده کړې په ټولگي کې د ساينسي، څېړنې پر بنسټ لارښوونې او مداخلې؛ د مداخلو په ځواب کې د ماشوم پرمختگ څارنه او اندازه کول او د تعليمي پرېکړو کولو لپاره د پرمختگ د دې اقداماتو کارول.

د RTI تگلاره، د MTSS د یوې برخې په توګه، هغه ځای دی چې هره کچه یا کچه د مداخلې د مخ په زیاتیدونکې شدیدې کچې استازیتوب کوي. ماشوم ته چمتو شوي مداخلې به په دوامداره توګه د پرمختګ د څارنې پر بنسټ تنظیم شي تر څو چې ماشوم په کافي اندازه پرمختګ وکړي. هغه ماشومان چې په مناسب وخت کې ابتدایي مداخلو ته ځواب نه ورکوي، لکه څنګه چې د څېړنې له خوا وړاندیز شوی، هغه مداخلو ته راجع کېږي چې په کې ډیر وي. ډیری وختونه، ستاسو ښوونځي به د شپږو اونيو مداخلې وروسته کافي معلومات ولري تر څو د راتلونکو پړاونو په اړه پرېکړې وکړي (د بیلګې په توګه مداخلو ته دوام ورکړی، مداخلې ګړندی کړی، د ارزونې لپاره مراجعه وکړی). د تصمیم نیولو مهالوېش د مداخلې په تکرار/دوره او په نښه شویو مهارتونو پورې اړه لري.

یو ماشوم اړتیا نه لري چې د RTI سیستم د هرې درجې له لارې مخکې له دې چې ځانګړې زده کړې ته راجع شي. کله چې څرګنده شوه چې د زده کړې عمومي مداخلې کافي ندي، د ښوونځي پرسونل باید شک وکړي چې ماشوم معلولیت لري او باید راجع کول پیل کړي. د دې په ټاکلو کې مهم نظرونه چې ایا د عمومي زده کړې مداخلې کافي دي د مداخلې نېټه بیاکننه او د زده کوونکي د پرمختګ نظارت معلومات (د پرمختګ اوسنۍ کچه او د لاسته راوړنو تشو بندولو په لور حرکت) شامل دي. والدین هم کولی شي په هر وخت کې د راجع کولو غوښتنه وکړي پرته له دې چې ماشوم د RTI سیستم له لارې مداخلې ترلاسه کړي. د RTI ستراتیژۍ د IDEA مطابق د معلولیت شکمن ماشوم د وخت ارزونې ځنډولو یا ردولو لپاره کارول کېدی نشي. د RTI پروسې په اړه نور معلومات [لینک: bit.ly/3nDMTDu](http://bit.ly/3nDMTDu).

د لومړنۍ ارزونې لپاره راجع کول

یو ښوونځي مثبت دنده لري چې ستاسو رضایت وغواړي او هرکله چې شک ولري چې ستاسو ماشوم معلولیت لري او د IDEA لاندې ځانګړي تعلیم او اړوند خدمتونو ته اړتیا لري، د ځانګړي تعلیم او اړوند خدمتونو لپاره لومړنۍ ارزونه ترسره کړي. تاسو کولی شئ په هر وخت کې د خپل ماشوم د لومړنۍ ارزونې غوښتنه وکړئ.

که چېرې تاسو د سیمه ییزې تعلیمي ادارې ته لیکلې غوښتنه وکړئ (LEA's) د ځانګړو زده کړو خدمتونو رییس یا د ولسوالۍ ادارې ته کارکوونکي، لکه د پوهنتون مدیر د ځانګړي زده کړې وړتیا لپاره د لومړنۍ ارزونې لپاره، ښوونځي باید، د غوښتنې ترلاسه کولو نیټې څخه وروسته د 15مې ښوونځي ورځې څخه وروسته، یا تاسو ته درکړي: 1) د ارزونې د ترسره کولو لپاره د هغې د وړاندیز په اړه مخکینې لیکلې خبرتیا، د سند یوه کاپي د طرزالعملي خوندیتوب خبرتیا fw.escapps.net؛ یوه کاپي د مور او پلار لپاره د ځانګړي زده کړې لنډه کتنه د TEA لخوا رامینځته شوی او د ارزونې لپاره د لیکلې رضایت ورکولو فرصت؛ یا 2) د دې دمخه لیکلې خبرتیا ستاسو د ماشوم د ارزونې څخه انکار، د طرزالعملي خوندیتوب خبرتیا یوه کاپي [لینک: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net)، او یوه کاپي د مور او پلار لپاره د ځانګړي زده کړې لنډه کتنه د TEA لخوا جوړ شوی فورمه. کله چې یو ښوونځي د ارزونې لپاره راجع کول پیل کوي، ښوونځي باید تاسو ته دا معلومات هم درکړي.

مهرباني وکړئ په یاد ولرئ چې د ځانګړي زده کړې ارزونې غوښتنه ممکن په شفاهي ډول ترسره شي او اړتیا نه لري چې په لیکلې ډول وي. ښار او چارتر ښوونځي باید لاهم د فدرالي خبرتیا ټولې اړتیاوې او شرایط د هغو ماشومانو د پیژندلو، ځای پر ځای کولو او ارزونې لپاره چې د معلولیت لرونکي ماشوم په توګه شک کېږي او ځانګړي زده کړې ته اړتیا لري سمون ولري. کلامي غوښتنو ته د ځواب ویلو لپاره د ځانګړي مهالوېش شتون ته اړتیا نشته، مګر ښوونځي هڅول کېږي چې د ورته 15-تعلیمي ورځو مهالوېش تعقیب کړي.

له مخکې لیکل شوې خبرتیا

د IDEA طبق ستاسو د حقونو څخه یو دا دی چې ستاسو د ماشوم په اړه د ځینې کړنو یا غیرفعالیتونو په اړه مخکینې لیکلې خبرتیا ترلاسه کړئ مخکې له دې چې ښوونځي واقعاً اقدام وکړي یا د اقدام کولو څخه انکار وکړي. په ځانګړي توګه، یو ښوونځي باید تاسو ته ستاسو په مورنۍ ژبه یا د مخابراتو په بل ډول کې مخکې له مخکې لیکلې خبرتیا درکړي کله چې دا:

- ستاسو د ماشوم پیژندنه، ارزونه، تعلیمي پروګرام، یا ستاسو د ماشوم تعلیمي ځای پر ځای کولو یا ستاسو ماشوم ته د FAPE چمتو کولو پیل یا بدلولو وړاندیز کوي (د هغه بدلون په شمول چې د ځانګړي تعلیم او اړوندو خدماتو د دوام لپاره ستاسو د رضایت ردولو له خوا هڅول شوی)؛ یا
- ستاسو د ماشوم د پیژندنې، ارزونې، تعلیمي پروګرام، یا د زده کړې ځای پر ځای کولو یا ستاسو ماشوم ته د FAPE چمتو کولو پیل یا بدلولو څخه انکار کوي.

مخکینې لیکلې خبرتیا باید لږ تر لږه د ښوونځي پنځه ورځې مخکې د هغو کړنو څخه مخکې ورکړل شي چې ښوونځي یې چمتو کوي یا یې ردوي، پرته له دې چې تاسو د لنډ مهالوېش سره موافق یاست. ښوونځي باید تاسو ته مخکینې لیکلې خبرتیا درکړي پرته له دې چې تاسو د بدلون سره موافقه کړې وي او یا مو یې درخواست کړی وي.

له مخکې لیکلې خبرتیا شوې خبرتیا کې باید لاندې معلومات شامل وي:

- (1) د ښوونځي له خوا د وړاندیز شویو یا ردو شویو اقداماتو توضیحات؛
- (2) د دې وضاحت چې ولې ښوونځي له اقدام کولو څخه وړاندیز یا انکار کوي؛
- (3) د هرې ارزونې پروسیجرونه تشریح، ارزونه، ریکارډ، یا د ښوونځي راپور چې د وړاندیز شوي یا رد شوي عمل لپاره د اساس په توګه کارول کېږي؛

- (4) یو اظهارنامه چې د معلولیت لرونکي ماشوم والدین د دې برخې د پروسیجرونه محافظتونو لاندې محافظت لري او که چېرې دا خبرتیا د ارزونې لپاره لومړني راجع نه وي، د هغه وسیلو له لارې چې د پروسه محافظت توضیحاتو کاپي ترلاسه کیدی شي؛
- (5) د والدین لپاره سرچینې چې د ځانگړو زده کړو اړتیاو په پوهیدو کې د مرستې ترلاسه کولو لپاره اړیکه ونیسي؛
- (6) د نورو انتخابونو تشریحات چې د ARD کمېټې په پام کې نیولې او هغه دلایله چې ولې دا اختیارونه رد شوي؛ او
- (7) د نورو فکتورونو توضیحات چې د ښوونځي وړاندیز یا انکار پورې اړه ولري.

د مور او پلار رضایت

د ځانگړي زده کړې په پروسه کې ځینې فعالیتونه شتون لري چې نه شي ترسره کیدی مگر دا چې ښوونځي ستاسو رضایت ترلاسه کړي. ښوونځي باید تاسو ته د وړاندیز شوي فعالیت توضیح په شمول د ښې پرېکړې کولو وړتیا لپاره د اړتیا وړ ټولو معلومات درکړي.

معلومات باید ستاسو په مورنۍ ژبه یا د مخابراتو په بل ډول وي، مگر دا چې په واضح ډول د دې ډول معلوماتو چمتو کول ممکن نه وي. که چېرې د افشا کېدو لپاره سوابق شتون ولري، ښوونځي باید ثبتونه هغه چا ته لیست کړي چا ته چې باید ولېږل شي.

کله چې تاسو رضایت ورکوئ، دا په دې مانا ده چې تاسو د ښوونځي لپاره په لیکلي ډول پوهیږئ او موافق یاست تر څو هغه فعالیت ترسره کړئ چې ستاسو رضایت غوښتل کیږي. دا مهمه ده چې تاسو پوه شئ چې رضایت داوطلبانه دی او کیدای شي هر وخت مخکې له دې چې فعالیت ترسره شي لغوه شي. په هرصورت، که تاسو د فعالیت لپاره رضایت رد کړئ، دا بېرته فعاله نه ده.

لاندې د فعالیتونو بیلگې دي چې ستاسو رضایت ته اړتیا لري:

- د لومړي ځل لپاره د خپل ماشوم ارزونه؛
- په هرو دريو کلونو کې یو ځل ستاسو د ماشوم بیا ارزونه، یا که چېرې نورو معلوماتو ته اړتیا وي، په مکرر ډول بیا ارزونه، او تاسو یا ستاسو د ماشوم ښوونکي د بیا ارزونې غوښتنه کوي؛
- د لومړي ځل لپاره د ځانگړو زده کړو او اړوندو خدماتو وړاندې کول؛
- د ARD کمېټې غړي ته د ARD کمېټې په غونډه کې د گډون څخه بخښنه کول کله چې په غونډه کې د نصاب یا اړوند خدماتو د غړو په ساحه کې بدلون یا بحث شامل وي؛ او
- د هرې گډون کونکي ادارې استازي ته بلنه ورکول چې احتمال لري د ثانوي انتقال خدمت چمتو کولو یا تادیه کولو مسؤلیت ولري.

د ارزونې پروسیجرونه

که چېرې تاسو د بشپړ او انفرادي ارزونې لپاره خپله رضایت ورکړئ (FIE)، ښوونځي باید د هر ډول ارزونې پروسیجرونو په اړه چې ښوونځي به یې ترسره کړي مخکې له مخکې لیکلي خبرتیا چمتو کړي. ښوونځي باید ستاسو د ماشوم په اړه اړونده فعال، نموني او علمي معلوماتو د راټولولو لپاره د ارزونې مختلف وسایل او ستراتیژۍ وکاروي، په شمول د هغو معلوماتو چې تاسو یې چمتو کوئ. ستاسو د ماشوم ښوونځي ممکن هېڅ ډول اندازه یا ارزونه د یوازیني معیار په توگه ونه کاروي ترڅو معلومه کړي چې آیا ستاسو ماشوم یو معلول ماشوم دی او ستاسو د ماشوم لپاره د مناسب تعلیمي پروگرام ټاکلو لپاره. ستاسو ښوونځي باید ستاسو د ماشوم ارزونه د شکمن معلولیت اړوند ټولو برخو کې ترسره کړي ترڅو معلومه کړي چې آیا ستاسو ماشوم معلولیت لري او د هغه تعلیمي اړتیاوې په گوته کېږي او که نه. ستاسو د ماشوم لپاره د ارزونې پروسه باید:

- ستاسو د ماشوم د علمي، نموني، او کاربردي فعالیت په اړه معلومات شامل کړئ؛
- د ازموینې تولید کونکي لارښوونو سره سم د روزل شوي او پوه پرسونل له خوا اداره کېږي او د موخو لپاره اداره کېږي چې ارزونه یې د اعتبار وړ او باوري وي؛
- ستاسو د ماشوم په مورنۍ ژبه یا د اړیکو په نورو طریقو کې اداره کېږي پرته له دې چې دا کار په واضح ډول ممکن نه وي؛ او
- یې طرفه اوسې یا په داسې ډول ورکړل شوي ترڅو ستاسو د ماشوم سره تبعیض ونه کړي، پرته له دې چې د هغه کلتوري شالید، نژاد یا معلولیت ته پام وکړي.

هغه روزل شوي او پوه پرسونل چې په ارزونه کې ښکېل دي د شکمن معلولیت پر بنسټ به توپیر ولري. که چېرې د ډیسلیکسیا یا اړونده اختلال شکمن وي، نو هغه څوک چې د لوستلو پروسې، ډیسلیکسیا او اړونده اختلالاتو او ډیسلیکسیا لارښوونې په اړه ځانگړې پوهه ولري، به په ارزونه کې ښکېل وي. برسرې پر دې، ارزونه باید د ټیکساس ایالت د پوهنې بورډ د ډیسلیکسیا لارښود کتاب کې اړین ساحې شاملې کړي. (لینک: <https://bit.ly/3Z5uXrt>) او د ټیکساس اداري کود §74.28 (TAC) (لینک: <https://bit.ly/3YQcWMe>).

لومړنۍ ارزونه او پایله لرونکي راپور باید د ښوونځي له 45 ورځو څخه وروسته بشپړ شي وروسته له هغه چې ښوونځي ستاسو لیکلي رضایت ترلاسه کوي. خو، که چېرې ستاسو ماشوم د ارزونې په موده کې له ښوونځي څخه درې یا ډیر ورځې غیر حاضر وي، نو ارزونه موده به وي د ښوونځي د ورځو شمېر د هغو ښوونځیو د

ورځو د شمېر سره برابر وي چې ستاسو ماشوم غیر حاضر و. ښوونځی باید تاسو ته د ارزونې راپور یوه کاپي په لاندې پته درکړي: د بشپړیدو وروسته ژر تر ژره هیڅ لگښت نشته مگر ستاسو د ماشوم د وړتیا ټاکلو لپاره د ARD کمیټې د لومړنۍ غونډې څخه پنځه ښوونځي ورځې دمخه.

که چېرې ستاسو ماشوم د تعلیمي کال د سپتمبر تر 1 نیټې پورې د پنځو کلونو څخه کم عمر ولري او په عامه ښوونځی یا نوم لیکنه شوې ده په شخصي یا کورني ښوونځي کې، د عمر په پام کې نیولو پرته، لومړنۍ ارزونه او پایله لرونکي راپور باید د ښوونځي د لیکلې رضایت ترلاسه کولو نیټې څخه وروسته د 45 مې ښوونځي ورځې څخه وروسته بشپړ شي.

تعلیمي ورځې د ښوونځي په 45 ورځني مهالویش کې استثنا شتون لري. که چېرې ښوونځی د لومړنۍ ارزونې لپاره ستاسو رضایت لږ تر لږه 35 مگر د ښوونځي د وروستۍ لارښوونې ورځې څخه 45 ورځې دمخه ترلاسه کړي، د ارزونې لیکلې راپور باید بشپړ شي او د هغه کال د جون تر 30 پورې تاسو ته درکړل شي. په هرصورت، که ستاسو ماشوم د ارزونې دورې په جریان کې د دريو یا ډېرو ورځو لپاره په ښوونځي کې غیر حاضر وي، نو د جون 30 نېټه نوره نه پلي کیږي. پرځای یې، د 45 ښوونځيو ورځو عمومي مهالویش او د دريو یا ډېرو ورځو غیر حاضرۍ لپاره تمدید به پلي شي. که چېرې ښوونځي ستاسو رضایت د تعلیمي کال د وروستۍ تعلیمي ورځې څخه لږ تر لږه 35 ښوونځي ورځې مخکې ترلاسه کړي، نو د 45 ښوونځي ورځو عمومي مهال ویش پلي کیږي، د ارزونې دورې په جریان کې د دريو یا ډېرو غیر حاضرېو لپاره ورته تمدید کړي.

که تاسو لومړنۍ ارزونې ته رضایت نه ورکوئ، نو ښوونځی ممکن د منځګړیتوب په غوښتنه یا د مناسبې پروسې اوریدلو غوښتنه کولو سره ارزونه تعقیب کړي، مگر اړتیا نه لري. که چېرې ښوونځی پرېکړه وکړي چې ارزونه تعقیب نه کړي، ښوونځی د IDEA لاندې د ټولو معلولیت لرونکو ماشومانو د پیژندلو، موندلو او ارزولو لپاره د اړتیا څخه سرغړونه نه کوي چې ځانګړې زده کړې او اړوند خدمتونو ته اړتیا لري. دې شرایطو ته د ښوونځي د ماشوم موندلو دنده ویل کیږي.

داخه، بیاکتنه، او ګوښه کول (ARD) د کمیټې غونډې

د لومړني ارزونې راپور د بشپړیدو نیټې څخه د دیرش تقویمي ورځو دننه، د ARD کمیټه باید جوړه شي تر څو راپور په پام کې ونیسي او معلومه کړي چې آیا ستاسو ماشوم د ځانګړي زده کړې او اړوند خدماتو لپاره وړ دی. د ARD کمیټې غړي په لاندې ډول دي:

- تاسو، والدین؛
- لږ تر لږه یوه عمومي زده کړې د ماشوم ښوونکی چې باید، کله چې امکان ولري، یو ښوونکی وي چې د ماشوم د IEP د یوې برخې پلي کولو مسولیت ولري؛
- لږ تر لږه یو ځانګړی ښوونکی یا د ماشوم چمتو کوونکی،
- د ښوونځي استازی،
- هغه څوک چې کولی شي د ارزونې د پایلو د لارښوونې اغیزې تشریح کړي؛
- نور اشخاص چې د ماشوم په اړه پوهه یا ځانګړې تخصص لري او ستاسو یا د ښوونځي له خوا رابلل شوي؛
- کله چې مناسب وي، ماشوم؛
- تر هغه حده چې مناسب وي، ستاسو په لیکلې رضایت سره یا ستاسو ماشوم 18 کلنۍ ته د رسېدو وروسته، ستاسو د لوی ماشوم په لیکلې رضایت سره، د هرې ګډون کوونکې ادارې استازی چې احتمال لري د انتقال انتقال خدماتو چمتو کولو یا تادیه کولو مسولیت ولري؛
- د مسلکي او تخنیکي زده کړو استازی، په غوره توګه ښوونکی، که ماشوم په مسلکي یا تخنیکي زده کړو کې د لومړني یا دوامدار ځای پر ځای کولو لپاره په پام کې ونیول شي؛ او
- د مسلکي کارکوونکو غړی چې د ژبې د مهارت ارزونې کمیټې کې وي، که ماشوم د انګلیسي زده کوونکي په توګه وپېژندل شي.

لکه څنګه چې د تطبیق وړ دي، د ARD په کمیټه کې لاندې موارد شامل دي:

- یو ښوونکی چې د زده کوونکو په زده کړه کې تصدیق شوی وي چې ګانه وي او یا د اوریدلو په برخه کې ستونزه ولریکه چېرې ماشوم شکمن وي یا د ګانه یا د اوریدلو سخته اسناد وي؛
- یو ښوونکی چې د بصري معلولیت سره د زده کوونکو په زده کړه کې تصدیق شوی وي، که چېرې ماشوم شکمن یا مستند لید ضعیف ولري یا
- یو ښوونکی چې د لید نیمګړتیاو لرونکو زده کوونکو په تعلیم کې تصدیق شوی وي او یو ښوونکی چې د ګانو یا د اوریدلو کمزور زده کوونکو په تعلیم کې تصدیق شوی وي، که چېرې ماشوم شک ولري یا مستند شوی وي کونډوالی یا
- یو مسلکي کس چې د TEC، §29.0031(b)، او TAC §74.28 19 اړتیاوې پوره کوي، په شمول د ډیسلیکسیا لارښود، که زده کوونکی د ډیسلیکسیا سره شکمن وي یا پیژندل شوی وي.

ښوونځی باید تاسو د خپل ماشوم لپاره د ARD کمیټې هرې غونډې ته بلنه درکړي او هڅه وکړي چې د یو یا دواړو والدینو ګډون تضمین کړي. د غونډې لیکلې خبرتیا باید تاسو ته د غونډې څخه لږ تر لږه پنځه د تعلیمي ورځې دمخه درکړل شي پرته له دې چې تاسو د لنډ مهالویش سره موافق یاست. په لیکلې خبرتیا کې باید د غونډې موخه، وخت، ځای او په غونډه کې د ګډونوالو لېست شامل وي. که تاسو نشئ کولی انګلیسي خبرې وکړئ، ښوونځی باید تاسو ته خبرتیا په مورنۍ ژبه چمتو کړي، مګر دا چې دا کار په څرګند ډول امکان و نه لري چې دا کار ترسره کړي که چېرې ستاسو مورنۍ ژبه لیکل شوې نه وي، نو ښوونځی باید داسې ګامونه پورته کړي چې ډاډ ترلاسه کړي چې خبرتیا په شفاهي یا نورو لارو ژباړل شوې ده تر څو چې تاسو د خبرتیا په محتوا پوهیږئ.

دARD کمپټي غونډه بايد په داسې وخت او ځای کې ترسره شي چې تاسو او ښوونځي ته د منلو وړ وي. که چېرې هغه وخت يا نېټه چې د ښوونځي يې وړاندې کوي ستاسو لپاره مناسب نه وي، ښوونځي بايد داسې وخت وټاکي چې تاسو وکولی لاسرسی ورته ولرئ. که چېرې والدين نه شي کولی په غونډه کې گډون وکړي، تاسو کولی شئ د بدیل وسیلو لکه د تلیفون يا ویديو کنفرانس له لارې برخه واخلى. که چېرې ښوونځي نه شي کولی تاسو د گډون لپاره قانع کړي، نو ښوونځي کولی شي ستاسو پرته ناسته ترسره کړي.

دARD کمپټي غړي ممکن دARD کمپټي په غونډه کې د برخې يا ټول گډون څخه معاف شي کله چې د شخص حاضري اړینه نه وي ځکه چې د نصاب يا اړونده خدمتونو ساحه په ناسته کې بدلون يا بحث نه کيږي. تاسو بايد د عذر لپاره په ليکلې بڼه موافقه وکړئ.

دARD کمپټي غړي هم کيدای شي دARD کمپټي په غونډه کې د گډون څخه معاف شي کله چې په غونډه کې بدلون شامل وي، يا بحث، د غړي د نصاب يا اړوند خدمت ساحه که تاسو او ښوونځي په ليکلې توگه عذر ته رضایت ورکړئ او هغه کس چې بېخېل کيږي د غونډې څخه دمخه د IEP په پراختيا کې ليکلي معلومات وړاندې کوي.

په شرايطو برابروالی

د دې معلومولو لپاره چې ستاسو ماشوم د ځانگړو زده کړو او اړوندو خدماتو لپاره په شرايطو برابر دی، دوه برخې ازمويښه شتون لري: (1) ستاسو ماشوم بايد ولري د IDEA لاندې مستحق معلوليت لرونکي؛ او (2) د معلوليت په پايله کې، ستاسو ماشوم بايد د زده کړې څخه د گټې اخيستې لپاره ځانگړي زده کړې او اړوند خدمتونو ته اړتيا ولري. په شرايطو د برابرېدو لپاره د دوه اړخيزې ازمويښې د لومړۍ برخې پوره کولو لپاره، يو ماشوم چې عمر يې د 3 څخه تر 21 کلونو پورې وي، پرته له دې چې په لاندې قوس کې يادونه وشوه، بايد د يو يا ډېرو معلوليت لرونکو کټگوريو لپاره معيارونه پوره کړي:

- اوټيزم،
- کاڼه يا په سختۍ سره اورېدل (د زيرون څخه تر 21 پورې)؛
- کون روندوالی (د زيرون څخه تر 21 کلونو پورې)،
- احساساتي معلوليت،
- فکري معلوليت؛
- گڼ معلوليتونه؛
- غير طبقه بندي لومړنی ماشومتوب (درې کلن) تر پنځو پورې)؛*
- د پرمختيا ځنډ (د 3 څخه تر 9 کلونو پورې عمرونه)**
- د اورټوپيډي ناروغي،
- نورې روغتيايي نيمگړتياوې،
- د زده کړې ځانگړی معلوليت؛
- د وينا يا خبرو په برخه کې معلوليت؛
- د دماغ دردناک زخم؛ يا
- د ليد ضعف (د زيرون څخه تر 21 کلنۍ پورې).

*د 2025-2026 ښوونيز کال څخه به د غير کټگوري لومړني ماشومتوب نور ونه کارول شي.
**د پرمختيايي ځنډ لاندې وړتيا ممکن د 2024-2025 تعليمي کال سره پيل شي.

دARD کمپټه بايد د ابتدايي ارزونې راپور له بشپړېدو نېټې څخه په 30 تقويمي ورځو کې د شرايطو د برابرښت ټاکنه وکړي. که چېرې 30مه د اوړي په موسم کې ورځ راځي او ښوونځي نه وي، دARD کمپټه لري د ښوونځي تر 15مې ورځې پورې د مې په موسم کې د لومړني وړتيا ټاکلو، IEP، او ځای پرځای کولو په اړه پریکړې نهایی کول، پرته لدې چې لومړنی ارزونه دا په گوته کړي چې ماشوم به د ښوونځي اوږد کال ته اړتيا ولري. (ESY) د اوړي په جريان کې خدمتونه. که چېرې د ESY خدمتونه په گوته شي، دARD کمپټه بايد د ارزونې راپور بشپړېدو وروسته ژر تر ژره غونډه وکړي.

ټول مبارزه کوونکي زده کوونکي د ځانگړو زده کړو او اړوندو خدمتونو لپاره وړ نه دي. که چېرې ستاسو ماشوم په عمده توگه مبارزه کوي د لوستلو يا رياضي په برخه کې د مناسبې لارښوونې نشتوالي يا د دې حقيقت له امله چې ستاسو ماشوم د انگليسي ژبې محدود مهارت لري، ستاسو ماشوم بايد هودمن نه وي د IDEA لاندې معلول ماشوم اوسئ. که چېرې ارزونه دا په گوته کړي چې ستاسو ماشوم معلوليت نلري، د کيمپس پر بنسټ د اکاډميک او چلند ملاتړ ټيم څو اړخيز سيستم ممکن ستاسو د ماشوم سره د مرستې لپاره په عمومي زده کړو کې د نورو خدمتونو يا پروگرامونو سره ليدنه او سپارښتنه وکړي.

که ارزونه وښيي چې ستاسو ماشوم معلوليت لري، نو دARD کمپټه بايد د دوه اړخيزو وړتيا ازمويښې دوهمه برخه په دې پرېکړه کولو سره حل کړي چې آیا ستاسو ماشوم د عمومي زده کړې په نصاب کې د گډون او پرمختگ لپاره ځانگړې زده کړې او اړوند خدماتو ته اړتيا لري او که نه (د بيلگې په توگه، د غير معلول ماشومانو لپاره ورته نصاب).

د خدماتو لومړني چمتو کول

که ستاسو ماشوم د ځانګړو زده کړو او اړوندو خدماتو لپاره په شرایطو برابر وي، ښوونځي بايد ستاسو ماشوم ته په لږ محدود چاپيريال کې FAPE چمتو کړي. دا د ARD کمېټې له خوا د IEP د پراختيا او د ښوونځي له خوا د IEP پلي کولو له لارې ترسره کېږي. مخکې له دې چې ښوونځي وکولى شي لومړني ځانګړي زده کړي او اړوند خدمتونه چمتو کړي، په هر صورت، دا بايد د خدمتونو لپاره ستاسو رضایت ترلاسه کړي. ښوونځي بايد د خدمتونو د لومړني چمتو کولو لپاره ستاسو رضایت ترلاسه کولو لپاره معقولي هڅې وکړي. که چېرې تاسو د خدمتونو د لومړني چمتو کولو سره رضایت ونلري، نو ښوونځي ممکن د منځګړیتوب غوښتنه ونکړي يا ستاسو د ردولو لپاره د قانوني پروسې اوریدنې د خدمتونو رضایت لپاره غوښتنه ترسره کړي. که چېرې تاسو له رضایت څخه انکار وکړئ نو هیڅ ځانګړي تعلیم او اړوند خدمات به چمتو نشي. که تاسو رضایت څرګند نه کړئ يا د ځانګړي زده کړې او اړوندو خدمتونو لومړني چمتو کولو ته د رضایت چمتو کولو غوښتنې ته په ځواب ورکولو کې پاتې راشئ نو ښوونځي ستاسو ماشوم ته د FAPE چمتو کولو لپاره د خپل مسوولیت څخه سرغړونه نه کوي.

د انفرادي زده کړې پروګرام (IEP) پراختيا

د IEP مهمې اجزای عبارت دي له:

- ستاسو د ماشوم د علمي لاسته راوړنو او فعال فعالیت اوسنۍ کچې (PLAAFP)؛
- د اندازه کولو وړ کلي اهداف، په شمول د اکاډمیک لاسته راوړنه او د فعالیت موخې،
- د هغو ځانګړو زده کړو، اړوند خدماتو، او اضافي مرستو او خدماتو توضیحات چې چمتو کېږي؛
- د دې په اړه معلومات چې ستاسو ماشوم به څنګه د ایالتیالیت او ښارونو په کچه په ارزونو کې برخه واخلي، په شمول د هر هغه انفرادي مناسب ځای بیان چې ستاسو د ماشوم لپاره د ارزونې لپاره اړین دي، او دا چې آیا ستاسو ماشوم اړتیا لري چې د ایالت په کچه د منظمې ارزونې پرځای، بدیله ارزونه وکړي او که نه. او ولې بدیله ارزونه ستاسو د ماشوم لپاره مناسبه ده؛
- انتقال خدماتو انتقال، کله چې د عمر مناسب وي؛ او
- نورې ساحې چې باید په پام کې ونیول شي، او که اړتیا وي، د ځانګړو معلولیتونو، اړتیاوو، یا شرایطو سره د ماشومانو لپاره په نښه شوي.

TEA یو نمونه IEP فورم جوړ کړی دی ([لینک: bit.ly/3smMLMe](http://bit.ly/3smMLMe)). ستاسو د ماشوم ښوونځي ممکن د نمونې فورم وکاروي یا کیدای شي بله بڼه وکاروي.

د IEP په جوړولو کې، ډیری شیان شتون لري چې د ARD کمېټه یې باید په پام کې ونیسي، پشمول د:

- ستاسو د ماشوم د قوت ټکي،
- ستاسو د ماشوم د زده کړې د ودې لپاره ستاسو اندیښنې،
- ستاسو د ماشوم د وروستۍ ارزونې پایلې او
- ستاسو د ماشوم علمي، نموني او فعالې اړتیاوې.

سریره پر دېسریره پر دې، د ARD کمېټه باید د ځینو ماشومانو لپاره ځانګړي عوامل په نښه کړي، په لاندې ډول:

- د مثبت چلند مداخلو او ملاتړونو او نورو ستراتیژیو کارول په پام کې ونیسي تر څو ورته ځواب ووایي په هغه وخت کې چلند چې د ماشوم چلند د ماشوم یا نورو زده کړې مخه نیسي؛
- د ماشوم د ژبې اړتیاوې په پام کې ونیسي ځکه چې دا اړتیاوې د ماشوم د IEP سره تړاو لري کله چې ماشوم د ابتکار دوه ژبې په توګه وپتیا لري؛ په بریل کې لارښوونې او د بریل کارولو لپاره چمتووالی ونیسي، پرته لدې چې کمپټه دا معلومه کړي چې په بریل کې لارښوونې یا د بریل کارول د ماشوم لپاره مناسب ندي کله چې ماشوم پوند یا د لید ضعیف وي،
- د هر معلول ماشوم د اړیکو اړتیاوې په پام کې ونیسي او د هغه ماشوم لپاره چې کون یا کم اوریدونکی وي، د ماشوم د ژبې او اړیکو اړتیاوې، د ماشوم د ژبې او اړیکو په حالت کې د ملګرو او مسلکي پرسونل سره د مستقیم اړیکو فرصتونه، اکاډمیک کچه، او د اړتیاوو بشپړ لړۍ، په شمول د ماشوم د ژبې او اړیکو په برخه کې د مستقیم لارښوونې فرصتونو حالت په پام کې ونیسي،
- په پام کې ونیسي چې ایا هر معلول ماشوم د مرستندویه ټیکنالوژۍ وسایلو او خدمتونو ته اړتیا لري او
- د ډیسلیکسیا لارښود کې اړین برخې په ګوته کړی، که چېرې د تطبیق وړ وي، د هغه زده کونکي لپاره چې د ډیسلیکسیا سره پیژندل شوی او د ډیسلیکسیا لارښوونې ته اړتیا لري.

د علمي لاسته راوړنو او وظیفوي عملکرد اوسنۍ کچې

IEP باید ستاسو د ماشوم PLAAFP اظهارنامه ولري. په دې اظهارنامه کې باید دا شامل وي چې څنګه معلولیت په عمومي نصاب کې ښکېلتیا شامل دی او د پرمختګ په برخه کې اغیزه کوي. که ستاسو ماشوم د ښوونځي څخه مخکې ماشوم وي، نو اظهارنامه باید دا واضح کړي چې معلولیت څنګه د عمر سره سم فعالیتونو کې په ګډون باندې اغیزه کوي.

کلی موخي

IEP باید د اندازه کولو وړ کلی موخي ولري، د علمي او فعالو موخو په گډون، چې ستاسو د ماشوم اړتیاوې پوره کولو لپاره ډیزاین شوي چې د معلولیت په پایله کې رامنځته کيږي تر څو هغه په عمومي نصاب کې بشکيل شي او پرمختګ وکړي. دا موخي باید نورې تعليمي اړتیاوې هم په گوته کړي چې ستاسو د ماشوم له معلولیت څخه ترلاسه کيږي. IEP باید تشریح کړي چې د کلی موخو په لور ستاسو د ماشوم پرمختګ څنګه اندازه کيږي او همدارنګه کله چې تاسو ته د پرمختګ راپورونه چمتو کيږي.

ځانګړې زده کړې، اړوند خدمتونه او اضافي مرستې او خدمتونه

د ARD کمېټه پرېکړه کوي چې کومو خدمتونو ته اړتیا ده:

- ماشوم ته وړتیا ورکړي چې د کلی موخو د ترلاسه کولو لپاره په مناسبه توګه پرمختګ وکړي؛
- په غیر نصابي او غیر علمي فعالیتونو کې د گډون په گډون په عمومي نصاب کې دخپل اوسني او پرمختګ وکړي؛ او
- زده کړه وکړي او د معلولیت لرونکو ماشومانو سره برخه واخلي.

په IEP کې باید د اړتیا وړ ځانګړې زده کړې، اړونده خدمتونه او اضافي مرستې او خدمتونو بیان شامل وي چې ستاسو ماشوم یا د هغه په استازیتوب چمتو کيږي. دا خدمتونه باید تر هغه حده چې د عملي کېدو وړ وي د گډې بیاکتني د څېړنې پر بنسټ ترسره شي.

سریره پر دې، IEP باید د هر ډول اړین پروګرام تعدیلاتو بیان او د ښوونځي پرسونل لپاره ملاتړ ولري چې چمتو کيږي. IEP باید د خدمتونو د پیل او اصلاحاتو لپاره اټکل شوي نېټه او د خدمتونو او تعدیلاتو اټکل شوي تکرار، موقعیت او موده هم شامله کړي.

د ایالتي ارزونه

د فدرالي قانون سره سم، د دولت ارزونه باید ټولو ماشومانو ته ورکړل شي ترڅو معلومه کړي چې آیا ښوونځي د دولتي علمي منځپانګې معیارونو سره ماشومانو ته په تدریس کې بریالي شوي دی او که نه. In په ټیکساس کې، د اکاډمیک محتوا معیارونه د ټیکساس لازمي پوهه او مهارتونو په نوم پیژندل کيږي، کوم چې کیدی شي وموندل شو په د TEA ویب پاڼه (لینک: bit.ly/3bFeuSk). Ch هغه معلول ماشومان چې ځانګړې تعليمي خدمتونه ترلاسه کوي، به مناسب دولتي ارزونې ترسره کړي، یا منظمي ارزونې یا د هغو ماشومانو لپاره بدیل ارزونه چې خورا مهم ادراکي معلولیت لري چې د بدیل اکاډمیک لاسته راوړنو معیارونو سره سمون لري. پرته له دې چې ستاسو ماشوم بدیل ارزونه منظمه یا بدیل ارزونه ترسره کوي، ارزونه د ایالت د ننګونو د اکاډمیکي محتوا له معیارونو سره سمون لري، او ستاسو ماشوم باید د اړتیا په صورت کې د ایالت او ښارښار په کچه ارزونو کې مناسب ځایونه ترلاسه کړي، لکه څنګه چې ستاسو د ماشوم IEP کې ښودل شوي.

که چېرې د ARD کمېټه پرېکړه وکړي چې ستاسو د ماشوم لپاره په ارزونو کې د گډون لپاره د استوګني ځای اړین دی، IEP باید د مناسبو ځایونو بیان ولري. د TEA ویب سایټ څخه د استوګني معلومات (لینک: bit.ly/3sq2vht).

که چېرې د ARD کمېټه پرېکړه وکړي چې ستاسو ماشوم باید د یو ځانګړي ایالت یا ولسوالۍ په کچه د ارزونې پرځای بدیل ارزونه وکړي په ارزونه کې، IEP باید د دې په اړه یو بیان ولري چې ولې ماشوم نشي کولی په منظم ارزونه کې برخه واخلي، ولې بدیل ارزونه غوره شوي د ماشوم لپاره مناسب دي. په دې حالت کې به د TEA لخوا رامینځته شوي د بدیل ارزونې گډون فورمه ستاسو د ماشوم د IEP د یوې برخې په توګه شامله شي. سریره پر دې، که ستاسو ماشوم بدیل ارزونه وکړي، ستاسو د ماشوم په IEP کې باید معیارونه یا لنډ مهاله موخموې هم شاملې کړي. ستندردونه یا لنډ مهاله موخي یوازې د هغو زده کوونکو لپاره اړین دي چې خورا مهم ادراکي معلولیت لري څوک چې یوه بدیل ارزونه اخلي چې د بدیلې علمي لاسته راوړنې معیارونو سره سمون لري.

انتقال

IDEA او ایالتي قانون غوښتنه کوي چې د لویو زده کوونکو لپاره IEPs د لیرد خدمتونو ته ځواب ووايي. د انتقال خدمات د فعالیتونو همغږه شوي ټولګه ده چې د ماشوم سره د ښوونځي څخه وروسته فعالیتونو ته په حرکت کولو کې مرسته کوي. په هرصورت، هغه عمر چې د لیرد پلان جوړونه باید پیل شي، د فدرالي او ایالتي قانون له مخې توپیر لري... له همدې امله، د TAC §89.1055 19 لاندې د کمشنر قوانینو له مخې فدرالي او ایالتي لیرد خدمتونه باید د لومړي IEP څخه وروسته پیل نشي ترڅو هغه وخت اغیزمن شي کله چې یو زده کوونکی 14 کلن شي. په دې توګه، د لومړي IEP څخه وروسته چې کله یو زده کوونکی 14 کلن شي، د ARD کمېټه باید لاندې مسلې په پام کې ونيسي او که مناسب وي په IEP کې یې حل کړي:

- (1) د عامه ښوونځي سیستم څخه بهر ژوند ته د زده کوونکو په انتقال کې د زده کوونکو مناسبه ښکېلتیا؛
- (2) مناسب د زده کوونکي د لیرد په پروسه کې د زده کوونکي د والدینو او نورو هغو کسانو گډون چې د گډون لپاره بلل شوي دي:
  - a. د زده کوونکي والدین؛ یا
  - b. هغه تعليمي حوزه چې زده کوونکي پکې شامل دي؛

- (3) د ثانوي وروسته د زده کړې مناسب انتخابونه، په شمول د ثانوي دورې وروسته د کورس کار لپاره چمتووالی،
- (4) یوه مناسبه کاري مسلکي ارزونه؛
- (5) مناسبه شرایط چې د زده کوونکي یا د زده کوونکي والدينو ته د خدماتو یا عامه گټو لپاره دولتي ادارې ته د راجع کولو اسانتیا برابروي، په شمول د دولتي ادارې ته د راجع کولو لپاره ترڅو زده کوونکي د عامه گټو لپاره د انتظار په لیست کې ځای په ځای کړي او
- (6) استعمال او د مناسبو موجودیت:
- a. اضافي مرستې، خدمات، نصاب، او نور موقعی چې زده کوونکي سره د پرېکړې کولو مهارتونو په وده کې مرسته وکړي؛ او
- b. د زده کوونکو د خپلواکۍ او ځان بسیایې د پیاوړتیا لپاره ملاتړ او خدمات، په شمول د ملاتړ شوي پرېکړې کولو تړون.

د لومړي IEP څخه وروسته نه پیل کيږي چې د زده کوونکي عمر 14 کاله یا د ARD کمیټې لخوا د مناسب ټاکل کیدو په صورت کې د هغه څخه کم وي، IEP باید پدې کې شامل وي:

1. د روزنې، تعلیم، کارموندنې او چیرې چې مناسب وي، د خپلواک ژوند مهارتونو پورې اړوند د عمر سره سم د لیرد ارزونې پراساس د اندازه کولو وړ مناسب ثانوي اهداف او
2. په شمول د مطالعې د کورسونو د انتقال هغه خدمتونو شامل کړي چې دې موخو ته د رسېدو لپاره د ماشوم سره د مرستې لپاره اړین دي.

د لومړي IEP څخه وروسته نه پیل کيږي چې د زده کوونکي د 18 کلنۍ عمر ته رسیدو سره به اغیزمن شي، د ARD کمیټه باید د زده کوونکي په IEP کې لاندې مسلې په پام کې ونیسي او که مناسب وي، حل کړي:

1. د زده کوونکي د والدينو او نورو اشخاصو لخوا د زده کوونکي په لیرد او راتلونکي کې بشکيلتیا، که چیرې والدين یا بل کس:
  - a. د زده کوونکي یا د ښوونځي ښار له خوا گډون ته بلنه ورکول کيږي چې زده کوونکي پکې شامل شوي؛ یا
  - b. آیا د زده کوونکي رضایت لري چې د ملاتړ شوي پرېکړې کولو تړون لاندې برخه واخلي او
2. د عمر سره سم د تدریسي چاپیریال شتون، په شمول د ټولې ترتیبات یا چاپیریال چې زده کوونکي د ثانوي زده کړې یا روزنې، رقابتي مدغم کارموندنې، یا خپلواک ژوند لپاره چمتو کوي، د زده کوونکي د لیرد اهدافو سره په همغږۍ کې.

ستاسو ماشوم باید گډون وکړي د لیرد خدمتونو په وخت کې د ARD کمیټې غونډه او د ثانوي دورې وروسته موخو بحث به وشي. که چیرې ستاسو ماشوم غونډې ته حاضر نه شي، د ARD کمیټه باید نور کامونه پورته کړي ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې ستاسو د ماشوم غوره ټوبونه او گټې په پام کې نیول شوي دي. که چیرې ستاسو ماشوم د 18 کلونو څخه کم او لږ تر لږه 14 کلن وي، نو د ARD کمیټه باید ستاسو او ستاسو او ښوونځي لخوا د گډون لپاره بلل شوي نورو اشخاصو لخوا د زده کوونکي په لیرد کې دخیل کیدو په اړه هم غور وکړي. سرپرته پر دې، تر هغه حده چې مناسب وي، ستاسو یا د بالغ زده کوونکي په لیکلي رضایت سره، ښوونځی باید د هرې گډون کوونکې ادارې استازي راوبلي چې احتمال لري د لیرد خدمتونو چمتو کولو یا تادیه کولو مسؤلیت ولري.

بالغ زده کوونکي

کله چې ستاسو ماشوم 18 کلنۍ ته ورسېږي، ماشوم یو بالغ زده کوونکي کېږي. بالغ زده کوونکي حق لري چې د خپل ځان په اړه پرېکړه وکړي پرته له دې چې د قانون له خوا ټاکل شوي نا امله وي. د ARD کمیټې په ناسته کې چې لږ تر لږه یو کال مخکې ستاسو ماشوم 18 کلن شو، ستاسو ماشوم به دا زده کړې چې د زده کړې پرېکړې کولو حق به د والدين څخه دوی ته انتقال کيږي. ستاسو د ماشوم IEP باید یوه اظهارنامه شامله کړي ترڅو تصدیق کړي چې والدين او ماشوم د حقونو د انتقال څخه خبر شوي دي. په دې کې باید یوه داسې اظهارنامه هم شامله شي چې د سرپرستۍ په اړه شریک شوي معلومات او سرچینې تشریح کوي، د سرپرستۍ بدیلونه، او د نورو ملاتړنو او خدمتونو په اړه شریک شوي معلومات چې په خپلواک ژوند کې د مرستې لپاره ډیزاین شوي.

کله چې ستاسو حقونه ستاسو بالغ زده کوونکي ته انتقال کيږي، تاسو او ستاسو بالغ زده کوونکي دواړه به په راتلونکي کې ټولې اړینې خبرتیاوې ترلاسه کوي. په هر صورت، د ARD کمیټې د غونډو خبرتیا تاسو ته به غونډو کې د گډون لپاره بلنه نه گڼل کيږي. که چیرې ستاسو بالغ زده کوونکي تاسو ته بلنه درکړي یا له ښوونځي څخه د بلې اجازه ترلاسه کړي، تاسو کولی شئ یوازې په غونډو کې گډون وکړئ.

ماشومان سره اوتیزم

د اوتیزم سره د ماشوم لپاره، 11 ستراتیژۍ شتون لري چې د TAC §89.1055 19 سره سم (g)، باید په پام کې ونیول شي لږ تر لږه هر کال، د ملگرو بیاکتني، څېړنې پر بنسټ تعلیمي پر بنسټ د پروگرام طریقې تر هغه ځایه چې عملي وي. کله چې اړتیا وي، دا ستراتیژۍ باید په IEP کې په گوته شي. کله چې اړتیا نه وي، IEP باید د دې اغیزې لپاره یو بیان او هغه اساس چې پر بنسټ یې پرېکړه شوې وي شامل کړي. اضافي ستراتیژۍ چې د ARD کمیټه یې باید په پام کې ونیسي عبارت دي له:

- تمديد شوي تعلیمي پروگرامونه؛
- ورځني مهالویشونه چې لږترلږه غیر منظم وخت منعکس کوي او په زده کړو فعالیتونو کې فعاله ونډه اخیستل؛
- په کور دننه کې او د ټولې پر بنسټ روزنه، یا د کار وړ بدیلونه؛
- د مثبت چلند د ملاتړ ستراتیژیکاني؛

- د راتلونکي لپاره پلان جوړونه؛
- د والدینو/کورنۍ روزنه او ملاتړ،
- د تشخیص شویو فعالیتونو لپاره د کارکوونکو او ماشوم تر منځ مناسب تناسب.
- د اړیکو په برخه کې مداخلې؛
- د ټولنیزو فعالیتونو ملاتړ او ستراتژیکي؛
- مسلکي ښوونکي/د کارکوونکو ملاتړ؛ او
- د گډې بیاکتني، څېړنې او تمرینونو پر بنسټ. د ښوونې ستراتژي گانې.

هغه ماشومان چې کانه دي او یا په سختۍ سره اوري

د کانه یا داسې ماشوم لپاره چې په سختۍ سره اوري، د ATD کمېټه باید د ماشوم لپاره لاندې موارد په پام کې ونیسي:

- د ژبې او اړیکو په برخه کې اړتیاوې؛
- د ماشوم په ژبه او ارتباطي حالت سره د همکارانو او مسلکي پرسونل سره د مستقیمو اړیکو لپاره فرصتونه؛
- علمي کچه؛ او
- د ماشوم د اړتیاوو بشپړه لړۍ، په شمول د ماشوم د ژبې او د اړیکو په حالت کې د مستقیمو لارښوونو فرصت.

هغه ماشومان چې رانده دي یا ضعیف لید لري

د دولتي قانون له مخې، د یو ماشوم لپاره چې روند وي یا ضعیف لید ولري، د ARD کمېټه باید د ماشوم د IEP په لارښوونو کې بریل او د بریل کارول شامل کړي، مگر دا چې د ARD کمېټه معلومه کړي او اسناد وړاندې کړي چې بریل د ماشوم لپاره د سواد د زده کړې په برخه کې مناسب وسیله نه ده. د ARD کمېټې پرېکړه باید د سواد په برخه کې د ماشوم د مناسبو اړیکو او د سواد د زده کړې د مهارتونو او د ماشوم د اوسنیو او راتلونکو ارزونو د اړتیاوو پر اساس وي.

نظر په ایالتي قوانینو، د هغه ماشوم لپاره چې روند وي ضعیف لید ولري، د ARD کمېټه باید په لاندې برخو کې د ماشوم اړتیا په پام کې ونیسي:

- د جبران وړ مهارتونه، لکه د بریل او مفکورې پراختیا، او نور مهارتونه چې د نصاب پاتې برخې ته د لاسرسي لپاره اړین دي
- معرفي او د خوځښت په هکله لارښوونه؛
- د ټولنیزو تعاملاتو مهارتونه،
- د مسلک پلان جوړونه،
- مرستندویه ټیکنالوژي، په شمول د بصري وسایلو،
- د خپلواک ژوند مهارتونه،
- د بیکارۍ وخت او د تفریح څخه خوند اخیستل،
- د خپلې ارادې په اساس د کارونو ترسره کول او
- حسي موثریت.

چلندیز ښه والی یا د مداخلې پلان (BIP)

که چېرې د ARD کمېټه پرېکړه وکړي چې یو چلند د ښه والی پلان یا د چلند د مداخلې پلان (BIP) که چېرې ستاسو د ماشوم لپاره مناسب وي، نو دا پلان باید ستاسو د ماشوم د IEP د یوې برخې په توګه شامل شي او هر هغه ښوونکي ته ورکړل شي چې ستاسو د ماشوم د زده کړې مسؤلیت لري.

د ښوونځي د کال غځول شوي خدمتونه (ESY)

د ARD کمېټه باید په پام کې ونیسي چې آیا ستاسو ماشوم د ESY لپاره وړ دی که نه ستاسو د ماشوم د IEP کلني بیاکتني کې خدمتونو. د ESY خدمتونو اړتیا باید د ولسوالۍ او ستاسو لخوا راټول شوي معلوماتو په کارولو سره د رسمي او غیر رسمي ارزونو په کارولو سره مستند شي. ستاسو ماشوم د ESY خدمتونو لپاره وړ دی که چېرې، ستاسو د ماشوم په اوسني IEP اهدافو کې په یوه یا ډیرو مهمو برخو کې په پام کې نیول شوي وي او هغه موخې چې ماشوم یې مخکې پرمختګ ښودلی وي، ستاسو ماشوم شدید یا د پام وړ کمښت ښودلی دی، یا په معقول ډول تمه کیدی شي چې ښکاره شي، چې په مناسب وخت کې بیرته نشي ترلاسه کیدی. اصطلاح **شدید یا د پام وړ بیرته راګرځیدنه** پدې معنی چې ماشوم د ESY خدمتونو په نشتوالي کې په یوه یا ډیرو مهمو IEP برخو کې د مخکې ترلاسه شوي پرمختګ ساتلو توان نلري، یا به وي.

که چېرې د ARD کمېټه دا معلومه کړي چې ستاسو ماشوم ESY خدمتونو ته اړتیا لري، IEP باید وپېژني چې کوم د ESY خدمتونو په جریان کې به هغه سیمې حل شي چې د ESY خدمتونو په جریان کې حل کېږي. د ARD کمېټه اړ ده چې د ماشوم د IEP کلني بیاکتني غونډې کې د ESY خدمتونو اړتیا په اړه بحث وکړي.

ځای پر ځای کول

IDEA حکم کوي چې یو معلول ماشوم باید په ترټولو کم محدود چاپیریال کې زده کړې وکړي. دا په دې معنی ده چې ستاسو ماشوم باید د هغو ماشومانو سره زده کړه وکړي چې معلولیت نه لري او تر ډېره حده مناسب وي. ستاسو د ماشوم لارې کول لهعمومیتعلیمي چاپیریال یوازې هغه وخت رامینځته کیدی شي کله چې د هغه یا هغې د معلولیت طبیعت یا شدت داسې وي چې تعلیم پهعمومي زده کړه د اضافي مرستو او خدمتونو په کارولو سره ټولګي په قناعت بڼه ښونکي ډول نشي ترلاسه کیدی.

اضافې مرستې او خدمتونه د مرستې، خدمتونو او نورو ملاتړونو معنی لري چې په کې چمتو شوي دیمومي د زده کړې ټولګي، د زده کړې پورې اړوند نور ترتیبات، او په غیر نصابي او غیر اکاډمیک ترتیباتو کې، ترڅو معلول ماشومان وکولی شي د معلولیت لرونکو ماشومانو سره تر ډیره حده پورې زده کړې وکړي.

د ځانګړې زده کړې په پروسه کې اصلي برخه د ماشوم د IEP د پلي کولو لپاره مناسب تعلیمي ځای پر ځای کول شامل دي. ځای پر ځای کول د ځای پر ځای کولو انتخابونو په دوام کې ټکو ته اشاره کوي (د بیلګې په توګه، عمومي زده کړه ټولګي، ځانګړې ټولګي، ځانګړې ښوونځي، د کور لارښوونې، په روغتونونو او موسسو کې لارښوونې) د معلول ماشوم لپاره شتون لري. ځای پر ځای کول هغو فزیکي موقعیتونو او ساحو ته اشاره نه کوي چېرې چې خدمات وړاندې کېږي. د ARD کمېټه د ماشوم د IEP پر بنسټ د زده کړې ځای ټاکي.

د ARD کمېټې پرېکړه

د IEP د اړینو عناصرو په اړه د ARD کمېټې پرېکړه باید د امکان په صورت کې د کمېټې د غړو په دوه اړخیزه موافقې سره ترسره شي. دغه دوه اړخیزه موافقې ته اجماع ویل کېږي. د ARD کمېټه باید د توافق په لور کار وکړي، مګر ښوونځی مسوولیت لري تر څو ډاډ ترلاسه کړي چې په IEP کې هغه خدمتونه شامل دي چې ستاسو ماشوم د FAPE د ترلاسه کولو لپاره ورته اړتیا لري. دې ته اجازه نشته چې د ARD کمېټې پرېکړې د اکثریت رایو پر بنسټ وکړي. IEP باید دا په ګوته کړي چې ایا تاسو او مدیر د ARD کمېټې له پرېکړو سره موافق یا ناموافق یاست.

که تاسو د ARD کمېټې له پرېکړو سره موافق نه یاست، تاسو ته به یو واحد فرصت درکړل شي چې د کمېټې رخصتۍ د یوې مودې لپاره چې د ښوونځي له 10 ورځو څخه زیات نه وي استفاده کړئ، پرته له دې چې تاسو او ښوونځی بل ډول توافق سره وکړئ. که تاسو د رخصتۍ وړاندیز ومئ او بیا راغونډ شئ، د ARD کمېټه باید په دوه اړخیزه توافق شوي وخت او ځای کې بیا رابلل شوې ناسته تنظیم کړي. په هر صورت، که ستاسو د ماشوم شتون په کیمپس کې ستاسو ماشوم یا نورو ته د فزیکي زیان خطر وړاندې کوي، یا که ستاسو ماشوم د اخراج وړ جرم یا جرم ترسره کړی وي چې ممکن د انضباطي بدیل زده کړې پروګرام کې د ځای پر ځای کیدو لامل شي، د ARD کمېټه اړتیا نلري چې رخصتې وکړي او بیا راټول شي حتی که تاسو د ARD کمېټې له پرېکړو سره موافق نه یاست.

د رخصتې په جریان کې، د ARD کمېټه غړي باید بدیلونه په پام کې ونیسي، اضافي معلومات راټول کړي، نور اسناد چمتو کړي او/یا اضافي سرچینې لرونکي کسان ترلاسه کړي چې کولی شي د ARD کمېټې سره د دوه اړخیزې موافقې ته د رسیدو په برخه کې مرسته وکړي. که چېرې د ARD کمېټه خپلو غونډو ته دوام ورکړي او تاسو لا هم موافقه نه کوئ، مګر دا چې په موافقه نه کورو کې مو د خدماتو هغه لومړني شرایط شامل وي چې رضایت ته اړتیا لري، ښوونځی باید هغه IEP پلي کړي ښوونځی یې په هکله پرېکړه کړي چې ستاسو د ماشوم لپاره مناسبه ده.

کله چې دوه اړخیز موافقت ته ونه رسېږي، د اختلاف لپاره لیکلې اظهارنامه باید په IEP کې شامله شي. که تاسو د ARD کمېټې له پرېکړې سره موافق نه یاست، تاسو ته باید فرصت درکړل ترڅو د خپل عدم موافقت په هکله اظهارنامه ولیکئ. ښوونځی باید تاسو ته د IEP د پلي کېدو څخه لږ تر لږه پنځه د تعلیمي ورځې دمخه لیکلې خبر درکړي مګر دا چې د لنډ مهالوېش سره موافقه وکړئ.

د ARD کمېټه کولی شي د IEP د ټولو اړینو عناصرو په اړه موافقې ته د رسېدو په برخه کې له ناکامۍ پرته د نورو دلیلونو لپاره رخصتې غوره کړي.

د IEP کاپي

ښوونځی باید تاسو ته ستاسو د ماشوم د IEP یوه کاپي په وړیا توګه درکړي. لاندې §89.1055(r 19), که چېرې تاسو انګلیسي نه شئ ویلای او ستاسو مورنۍ ژبه هسپانوي ده، ښوونځی باید ستاسو د ماشوم د IEP لیکلې کاپي یا آډیو ثبت چمتو کړي چې په هسپانوي ژبه ژباړل شوی وي. که چېرې تاسو په انګلیسي او خپله مورنۍ ژبه خبرې نشئ کولی ژبه یوه ژبه ده د هسپانوي ژبې پرته، ښوونځی باید په ښه نیت هڅه وکړي چې ستاسو د ماشوم د IEP لیکلې کاپي یا آډیو ثبت ستاسو په مورنۍ ژبه کې ژباړل شوی چمتو کړي. که تاسو نشئ کولی په انګلیسي خبرې وکړئ او ستاسو مورنۍ ژبه لیکل شوې ژبه نه وي، ښوونځی باید د دې ډاډ ترلاسه کولو لپاره ګامونه پورته کړي چې ستاسو د ماشوم IEP په شفاهي ډول یا نورو وسیلو سره ستاسو مورنۍ ژبې ته ژباړل کېږي. لیکلې ژباړه په دې معنی ده چې ستاسو د ماشوم د IEP ټول متن په لیکلې بڼه ژباړل شوی وي. که چېرې ستاسو سره په غونډه کې ژباړن یا ترجمان مرسته کړې وي او ستاسو د ماشوم د IEP ټوله محتوا په شفاهي ډول ژباړل شوې او ثبت شوي وي، نو ښوونځی کولی شي تاسو ته د ARD کمېټې د غونډې د غړیز ثبت چمتو کړي.

د IDEA د برخې مطابق، ښوونځی باید ټول هغه اقدامات ترسره کړي چې دا یقیني کړي چې والدین د ARD کمېټې په غونډه کې د پروسې په اړه پوهیږي، پو همدارنګه د هغو والدین ژباړن چمتو کړي چې کولی یې مورنۍ ژبه یا مورنۍ ژبه یې له انګلیسي پرته بله ژبه وي.

د IEP بیاکتنه

د ARD کمېټه باید په کال کې لږ تر لږه یو ځل غونډه وکړي ترڅو ستاسو د ماشوم د IEP بیاکتنه وکړي او معلومه کړي چې آیا کله موخې پوره ترلاسه کېږي او که نه. د ARD کمېټه په کال کې له یو ځل څخه ډېره راټوله شي ترڅو په مناسب ډول ستاسو د ماشوم د IEP بیاکتنه وکړي ترڅو لاندې مواردو ته رسیدګي وشي:

- د کلني موخو او عمومي نصاب په لور د متوقع د پرمختګ نشتون؛
- د هر ډول بیا ارزونې پایلې؛
- د ماشوم په اړه معلومات چې والدینو ته یا د هغې له خوا ورکړل شوي؛
- د ماشوم اټکل شوې اړتیاوې یا نور موضوعات.

تاسو کولی شئ د ARD کمېټې د غونډې غوښتنه وکړئ ترڅو ستاسو د ماشوم په اړه د تعلیمي انډیټینو په اړه بحث وکړي. ښوونځی باید یا ستاسو لیکلې غوښتنه د غونډې لپاره درکړي او یا د ښوونځي په پنځو ورځو کې تاسو ته لیکلې خبرتیا درکړي چې دا تشریح کړي چې ولې ښوونځی د غونډې له رابللو څخه انکار کوي. که تاسو نشئ کولی انگلیسي خبرې وکړئ، ښوونځی باید تاسو ته خبرتیا په مورنۍ ژبه چمتو کړي، مګر دا چې دا کار په څرګند ډول امکان و نه لري چې دا کار ترسره کړي. که ستاسو مورنۍ ژبه لیکل شوې ژبه نه وي، ښوونځی باید د دې ډاډ ترلاسه کولو لپاره ګامونه پورته کړي چې خبرتیا په شفاهي ډول یا نورو وسیلو باندې وژباړي ترڅو تاسو په خبرتیا باندې پوه شئ.

تاسو او ښوونځی ممکن د ARD کمېټې له غونډې پرته په IEP کې د بدلون راوستلو سره موافقه وکړئ. په هر صورت، د وړتیا په ټاکلو کې بدلونونه، په ځای په ځای کولو کې بدلونونه، او د څرګندولو پرېکړه باید د ARD کمېټې په غونډه کې ترسره شي. که چېرې IEP د ARD کمېټې د غونډې څخه بهر بدل شي، نو باید یو لیکلی سند موجود وي ترڅو د بدلونونو سره موافقه منعکسه کړي. د غوښتنې په صورت کې، ښوونځی باید تاسو ته د تعدیل شوې IEP یوه کاپي له شامل شویو تعدیلاتو سره یوځای چمتو کړي. سربېره پر دې، ښوونځی باید ډاډ ترلاسه کړي چې د ماشوم د ARD کمېټې له دې بدلونونو څخه خبر دی.

دویمه ارزونه

کله چې ستاسو ماشوم د ځانګړې زده کړې او اړوند خدماتو ترلاسه کول پیل کړي، نو دوراني بیا ارزونې ته اړتیا پیدا کېږي. ښوونځی باید د بیا ارزونې لپاره ستاسو د رضایت د ترلاسه کولو لپاره معقولې هڅې وکړي. که تاسو د مناسبو هڅو سره ځواب نه ورکوئ، ښوونځی ممکن ستاسو له رضایت پرته بیا ارزونه ترسره کړي. که تاسو د خپل ماشوم د بیا ارزونې لپاره رضایت څرګند نه کړئ، نو ښوونځی ممکن د منځګړیتوب غوښتنه وکړي یا د بیا ارزونې لپاره ستاسو د رضایت د نشتون له پامه غورځولو لپاره د یوې مناسبې استماعي پروسې غوښتنه وکړي. که چېرې ښوونځی د بیا ارزونې لپاره ستاسو د رضایت ردولو په لټه کې نه وي نو ښوونځی د خپل ماشوم د موندلو له دندې یا ستاسو د ماشوم د ارزونې له مسوولیت څخه سرغړونه نه کوي.

بیا ارزونه له لومړنۍ ارزونې سره مشابه ده. بیا ارزونه باید دومره پراخه وي ترڅو معلومه کړي چې آیا ستاسو ماشوم د معلولیت لرونکي ماشوم په توګه پاتې کېږي او که نه او آیا ستاسو د ماشوم تعلیمي اړتیاوې پوره کېږي او که نه. پرته له دې چې تاسو او ښوونځی په بل ډول موافقه وکړئ، ستاسو د ماشوم اړتیاوې باید لږ تر لږه په هرو دريو کلونو کې پوره شي. په یو کال کې له یو ځل څخه زیاته بیا ارزونه نه ترسره کېږي مګر دا چې تاسو او ښوونځی بل ډول موافقه سره وکړئ.

د موجوده ارزونې معلوماتو بیاکتنه (REED) که چیرې مناسب وي، باید د لومړنۍ ارزونې د یوې برخې په توګه ترسره شي، او د IDEA لاندې د ماشوم د هر ډول بیا ارزونې د یوې برخې په توګه باید REED ترسره شي. ښوونځی ته اړتیا نشته چې د ارزونې د موجودو معلوماتو د بیاکتنې لپاره ستاسو رضایت ترلاسه کړي. REED باید د ادارې لخوا ترسره شي که چیرې دا لومړنۍ ارزونه وي، خو اړخیزه ټیم، یا که بیا ارزونه وي، د ARD کمېټه، په شمول ستاسو، خو دا اړینه نه ده چې په غونډه کې ترسره شي. غږې باید ستاسو د ماشوم په اړه د ارزونې د موجودو معلوماتو بیاکتنه وکړي، پشمول د هغو معلوماتو چې تاسو یې چمتو کوئ، ترڅو د ارزونې یا بیا ارزونې ساحه معلومه کړئ.

که ستاسو ماشوم لا دمخه ځانګړې زده کړې او اړوند خدمتونه ترلاسه کړي وي، د ARD کمېټه پرېکړه کوي او وايي چې کومې اضافي ارزونې ته اړتیا موجوده ده، که چېرې اړتیا ولیدل شي، هغه باید معلومه کړي چې آیا ستاسو د ماشوم په ځانګړو زده کړو او اړوند خدمتونو کې به زیاتوالی یا بدلون راوستل شي او که نه.

که چېرې د ARD کمېټه پرېکړه وکړي چې اضافي ارزونې ته اړتیا نشته ترڅو معلومه کړي چې آیا ستاسو ماشوم ځانګړې زده کړې او اړوند خدماتو ته اړتیا لري، نو د دې پرېکړې دلیل باید تاسو ته تشریح شي. د دلایلو تشریح کولو وروسته چې ولې د ARD کمېټې دې پایلې ته رسیدلې چې د ارزونې موجوده معلومات کافي دي ښوونځی اړتیا ه لري چې د بیا ارزونې د بشپړولو لپاره نوې ارزونه ترسره کړي پرته له دې چې تاسو د ښوونځي د دې کار غوښتنه وکړئ.

خپلواکه تعلیمي ارزونه (IEE)

که تاسو د ښوونځي له خوا د ارزونې یا بیا ارزونې سره موافق نه یاست، تاسو کولی شئ د ښوونځي په لګښت باندې د IEE غوښتنه وکړئ. ښوونځی باید تاسو د IEE د ترلاسه کېدو د ځای په هکله معلومات درکړي او باید تاسو ته د IEE د ترلاسه کولو لپاره د ښوونځي د معیارونو یوه کاپي درکړي. IEE باید د ښوونځي معیارونه

پوره کړي. که تاسو د IEE غوښتنه وکړئ، ښوونځي باید پرته له غیر ضروري څنډ څخه یا د IEE لپاره پیسې ورکړي یا د مناسبې استماعي غونډې د پروسې غوښتنه وکړي تر څو وښيي چې ارزونه مناسبه ده. هرکله چې ښوونځي ارزونه ترسره کوي تاسو په عامه لګښت باندې یوازې د IEE حق لرئ. که چېرې ښوونځي د استماعي غوښتنه وکړي او د استماعي مامور پرېکړه وکړي چې د ښوونځي ارزونه مناسبه ده، تاسو لاهم د IEE حق لرئ، مګر د ښوونځي په لګښت باندې نه. د IEE څخه ترلاسه شوي معلومات چې د ښوونځي معیارونه پوره کوي باید پرته له دې چې ښوونځي IEE ته پیسې ورکړي د ARD د کمپټې له خوا د FAPE د چمتو کولو په اړه په پام کې ونیول شي.

د خدمتونو لپاره د رضایت لغوه کول

لکه څنګه چې تاسو د ځانګړو زده کړو او اړوندو خدماتو لومړنیو چمتو کولو ته د رضایت واک لرئ، تاسو د خدمتونو لپاره د رضایت د لغوه کولو واک هم لرئ. ستاسو د رضایت لغوه کول باید په لیکلې بڼه ترسره شي. که چېرې ښوونځي د لغوې لپاره ستاسو لیک ترلاسه کړي، نو باید ستاسو پرېکړې ته درناوی وکړي. په هر صورت، مخکې له دې چې ښوونځي خدمتونه بند کړي، باید تاسو ته د خدمتونه د متوقف کېدو په هکله له مخکې خبر درکړي. که څه هم ښوونځي باید خدمات بند کړي، ښوونځي اړتیا نه لري چې ستاسو د ماشوم تعلیمي سوابق تعدیل کړي ترڅو ستاسو د ماشوم د پخوانۍ ځانګړې زده کړې او په تیرو وختونو کې اړوند خدمتونو ته کومه حواله لرې کړي.

که چېرې تاسو د ځانګړو زده کړو او اړوندو خدمتونو د دوام لپاره خپله رضایت لغوه کړئ، ستاسو ماشوم د لاندې هیڅ ډول محافظت حق به ونه لري IDEA. سرپرته پر دې، که تاسو د خدماتو لپاره خپله رضایت لغوه کړئ، ښوونځي ممکن نه وي د منځګړیتوب غوښتنه وکړي، یا ستاسو د پرېکړې د بدلولو یا ننګولو لپاره د قانوني پروسې اوریدنه.

فراغت

په تګزاس کې د دولتي زده کړې د سیستم یوه موخه دا ده چې لېسې ډیپلوم تر ترلاسه کولو پورې ټول زده کوونکي په ښوونځي کې پاتې شي. زده کوونکي باید ځینې معیارونه پوره کړي ترڅو لېسې عالي لېسې له یوه منظم ډیپلوم سره فارغ شي. د هغه ماشوم لپاره چې ځانګړې زده کړې او اړوند خدمتونه ترلاسه کوي، ښوونځي باید کله چې زده کوونکي فارغ شي یا د زده کوونکي ځانګړې زده کړې او اړوند خدمات متوقف کوي، ځینې مشخص پروسیجرونه تعقیب کړي ځکه چې زده کوونکي نور د سن اړونده شرایط نه پوره کوي. سرپرته پر دې، د ARD کمپټې د فراغت په اړه په ځینو پرېکړو کې مهم رول لوبوي.

د IDEA لاندې، ځانګړې زده کړې او اړوند خدمتونه باید د وړ ماشوم یا بالغ زده کوونکي لپاره تر هغه وخته پورې شتون ولري تر څو چې هغه یا هغې فارغان یا د ایالتي قانون له مخې د وړیا مناسب عامه زده کړې لپاره د عمر وړتیا اړتیاو څخه ډیر وي، کوم چې په ټیکساس کې 21 کلن دی یا د زده کوونکي تر 22 کلونو پورې. یو بالغ زده کوونکي چې ځانګړې زده کړې او اړوند خدمتونه ترلاسه کوي او د تعلیمي کال د سپتمبر په 1 نیټه 21 کلن وي، د هغه تعلیمي کال تر پایه یا تر فراغت پورې د خدماتو لپاره وړ دی. یوه عالی ښوونځي ډیپلوم د نصاب معیارونو او د عمومي زده کړو زده کوونکو لپاره د تطبیق وړ کړیدنې اړتیاو پوره کولو پر بنسټ، هر هغه څه چې لومړی وي.

کله چې ستاسو د ماشوم یا بالغ زده کوونکي د ځانګړې زده کړې وړتیا د فراغت له امله پای ته رسېږي یو که چېرې تاسو د لېسې ډیپلوم لرئ یا د ځانګړې زده کړې او اړوند خدماتو لپاره د عمر له حد څخه ډیر وړتیا لرئ، نو ښوونځي باید تاسو ته د خدمتونو د پای ته رسیدو دمخه لیکلې خبرتیا درکړي. سرپرته پر دې، ښوونځي باید ماشوم یا بالغ زده کوونکي ته د هغه د اکاډمیک لاسته راوړنو او فعال فعالیت لنډیز ورکړي، چې پکې به د ماشوم یا بالغ زده کوونکي سره د ماشوم یا بالغ زده کوونکي د ثانوي دورې وروسته اهدافو په ترلاسه کولو کې د مرستې په اړه سپارښتنې شاملې وي.

یو ماشوم یا بالغ زده کوونکي چې ځانګړې زده کړې او اړوند خدمتونه ترلاسه کوي ممکن فارغ شي او ورکړل شي د لېسې ډیپلوم د عمومي زده کړې په برخه کې د زده کوونکو لپاره د ورته نصاب معیارونو او کړیدنې اړتیاو پوره کولو سره، او همدارنګه د اړینو دولتي ارزونو پاس کول (چې پکې هغه شرایط شامل کیدی شي چې زده کوونکي نې هڅه کړې مګر د اړینو دولتي ارزونو څخه په دوو کې د قناعت وړ فعالیت ترلاسه کولو کې پاتې راغلي).

ټول هغه فارغ شوي زده کوونکي چې د ځانګړو زده کړو او اړوندو خدمتونو لپاره وړ وو او د دوی وړتیا د جایزې له امله پای ته رسېږي یوه لېسه ډیپلوم باید د اکاډمیک لاسته راوړنو او کاري فعالیت لنډیز سره چمتو شي. دا لنډیز باید د والدينو او زده کوونکي نظرونه او د لویانو د خدماتي ادارو له خوا لیکل شوي سپارښتنې په پام کې ونیسي چې څنګه له زده کوونکي سره د ثانوي وروسته موخو په پوره کولو کې مرسته کوي. د ځینو زده کوونکو په لنډیز کې باید د هغوی ارزونه هم شامله وي.

یو ماشوم یا هغه بالغ زده کوونکي چې د 19 (b)(2) 89.1070 (TAC) یا (b)(3)(A)، یا (C) سره سم د فراغت اړتیاوې پوره کوي او د 22 کلونو څخه کم عمر لري، بیا هم د IDEA لاندې د وړیا مناسب عامه زده کړې مستحق دی. ماشوم، په ځینو شرایطو کې کولی شي ښوونځي ته راستون شي او د تعلیمي کال په پای کې چې هغه 22 کلنې ته ورسېږي خدمات ترلاسه کړي. که چېرې ستاسو ماشوم په دې لټه کې وي چې د فراغت له شرایطو پوره کولو وروسته بیرته راستون شي او یوه ډیپلومه ورکړل شي، د ARD کمپټې باید د اړتیا وړ زده کړیز خدمتونه مشخص کړي.

نظم

دلته ځانگړې مقررات شتون لري چې د معلولیت لرونکي ماشوم پر وړاندې د انضباطي اقداماتو لپاره پلي کيږي. که چېرې ناوړه چلند د هغه یا د هغې معلولیت پورې اړه ولري، عموماً یو معلول ماشوم د خپل اوسني تعلیمي ځای څخه د 10 پرله پسې ورځو لپاره نه شي لرې کېدی. سرپرته پر دې، ځینې انضباطي حالتونه چې د معلولیت لرونکي زده کوونکي په اړه رامنځته کيږي د ARD کمېټې غونډې ته اړتیا رامنځته کوي.

لنډ مهاله لرې کول

که چېرې ستاسو ماشوم د زده کوونکي د چلند قانون څخه سرغړونه وکړي، د ښوونځي چارواکي ممکن هغه له خپل اوسني تعلیمي ځای څخه لرې کړي. دا لرې کول یو مناسب لنډمهاله بدیل تعلیمي ترتیب (IAES)، یو بل ترتیب، یا د 10 پرله پسې تعلیمي ورځو لپاره تعلیق کیدی شي تر هغه حده چې انضباطي اقدام د معلولیت لرونکو ماشومانو لپاره پلي کيږي، او د اضافي لرې کولو لپاره. په ورته تعلیمي کال کې د ښوونځي 10 پرله پسې ورځې، د بد چلند د جلا پېښو لپاره تر هغه چې دا لرې کول د ځای په ځای کولو کې بدلون نه رامنځته کوي. دا اکثراً د 10 ورځنۍ قاعدې په توګه ویل کيږي.

د ښوونځي د 10 پرله پسې ورځو یا لږو ورځو لپاره انضباطي لرې کول د ARD کمېټې غونډې ته اړتیا نه رامنځته کوي، مګر دا چې لرې کول په ځای کې بدلون رامنځته کړي. د ښوونځي ولسوالۍ هغه ماشوم ته خدمتونه نه وړاندې کوي چې معلولیت ولري یا هغه ماشوم چې معلولیت نلري او په هغه تعلیمي کال کې د 10 یا لږو ورځو لپاره له خپل اوسني ځای څخه ایستل شوی وي.

ټولیز لرې کول ټول 10 ورځې یا له هغې زیات

د ښوونځي چارواکي کولی شي په ورته ښوونځي کې د بد چلند د جلا پېښو لپاره د اضافي لنډمهاله لرې کولو امر وکړي، په دې شرط چې دا لرې کول د ځای په ځای کولو کې بدلون رامنځته نه کړي. وروسته له هغه چې ستاسو ماشوم په ورته تعلیمي کال کې د 10 مجموعي ښوونځي ورځو لپاره ایستل شوی وي، که چېرې اوسنی ایستل د 10 پرله پسې ښوونځیو ورځو څخه ډیر نه وي او د ځای بدلون نه وي، ښوونځي باید خدمات چمتو کړي ترڅو ستاسو ماشوم وکولی شي د عمومي زده کړې نصاب کې برخه اخیستلو ته دوام ورکړي، که څه هم په بل ترتیب کې، او ستاسو د ماشوم په IEP کې ټاکل شوي اهدافو ته د رسیدو په لور پرمختګ وکړي. ښوونځي پرسونل باید لږترلږه ستاسو د ماشوم له یو ښوونکي سره مشوره وکړي ترڅو پریکړه وکړي چې کوم خدمات دي اړتیا ده. که چېرې لرې کول د ځای په ځای کولو کې بدلون وي، نو په یاد ولری چې IDEA په 34 (d) 5 CFR §300.530 امر کوي چې د ARD کمېټه باید مناسب خدمات وټاکي.

د ځای بدلون

د معلول ماشوم لرې کول د هغه د اوسني تعلیمي ځای څخه یو دی د ځای بدلون که چېرې د ښوونځي څخه د لرې کولو پروسه د 10 پرله پسې ښوونځیو ورځو څخه زیاته وي، یا ماشوم د لرې کولو لړۍ تجربه کړې وي چې یوه نمونه جوړوي. د لرې کولو یوه بېلګه هغه وخت رامنځته کيږي چې:

- لرې کول په ټولیز ډول په یو تعلیمي کال کې له 10 څخه زیاتې تعلیمي ورځې ونیسي.
- د ماشوم چلند تر ډېره حده په تېرو پېښو کې د ماشوم چلند سره ورته دی چې د لرې پایله یې درلوده د لرې کولو او نور عوامل لکه د لرې کولو اوږدوالی، د ماشوم د لرې کولو ټول وخت، او یو بل ته د لرې کولو نږدېوالی.

ښوونځي به د قضیې په بنسټ دا مشخصه کړي چې آیا د لرې کولو طریقه په ځای په ځای کولو کې له بدلون سره سمون لري او که نه. تاسو کولی شئ د ښوونځي پریکړې ته ننګونه وکړئ په دې اړه چې ایا یو لرې کولو نمونه د یوې مناسبې اوریدنې او قضایې پروسې له لارې رامنځته شوې ده.

که ښوونځي د لرې کولو وړاندیز وکړي چې د ځای بدلون به رامنځته کړي، د ښوونځي چارواکي باید تاسو ته د دې پریکړې خبر درکړي او تاسو ته یو د طرزالعملي خوندیتوب د خبرتیا کاپي (لینک: fw.escapps.net). دا باید ترسره شي. په هغه نېټه چې د ماشوم د ځای بدلولو پریکړه کيږي. سرپرته پر دې، ښوونځي باید د ARD کمېټې غونډه ترسره کړي ترڅو د څرګند عزم په نامه اقدامات ترسره کړي. د منشور د تعیین غونډه باید په 10 تعلیمي ورځو کې نېټې چې د ماشوم ځای پر ځای کولو کې د بدلون لپاره پریکړه کيږي ترسره شي.

د عزم ښکاره کول

د څرګند عزم د ترسره کولو په وخت کې، د ARD کمېټه باید ستاسو د ماشوم په فایل کې د ټولو اړونده معلوماتو بیاکتنه وکړي، لکه IEP، د ښوونکي هر ډول لیډي، او هر هغه اړونده معلومات چې ستاسو له خوا چمتو شوي ترڅو لاندې موارد څرګند کړي:

- آیا ستاسو د ماشوم له امله د پوښتنې وړ چلند رامنځته شوی دی او که او آیا مستقیم او د پام وړ اړیکه درلوده یې درلوده او که نه معلولیت یا
- آیا د IEP په پلي کولو سره د پوښتنې وړ چلند د ښوونځي د ناکامۍ مستقیم پایله شوې او که نه.

که چېرې د ارد کمېټه پرېکړه وکړي چې د دې شرایطو څخه یو یې پوره شوی، نو دا چلند د ماشوم معلولیت څرګندوي. که چېرې د ارد کمېټه پرېکړه وکړي چې هېڅ یو شرط نه دی پوره شوی، نو دا چلند د ماشوم معلولیت څرګندونه نه ده.

کله چې چلند یوه څرګندونه وي

که چېرې چلند ستاسو د ماشوم د معلولیت څرګندونه وي، د ارد کمېټه باید له لاندې مواردو څخه یو ترسره کړي:

- د فعال چلند ارزونه (FBA) ترسره کړئ، پرته له دې چې ښوونځي د هغه له چلند څخه مخکې FBA ترسره کړې وي چې په ځای په ځای کولو کې بدلون رامنځته شوی وي، او BIP پلي کړي یا
- که چېرې BIP لا دمخه شتون ولري، د BIP بیاکتنه وکړئ او د چلند په نښه کولو لپاره د اړتیا سره سم یې تعدیل کړي.

سرپرته پر دې، د ارد کمېټه باید ستاسو ماشوم بېرته هغه ځای ته راوگرځوي چې ستاسو ماشوم له هغه ځای څخه ایستل شوی و، مګر دا چې:

- تاسو او ښوونځي ستاسو د ماشوم د BIP د تعدیل د یوې برخې په توګه د ځای پر ځای کولو بدلون سره موافق یاست یا
- د زده کوونکي د چلند له کود څخه ستاسو د ماشوم سرغړونه د لاندې مواردو په پېښېدو سره ترسره کېږي چې په لاندې برخه کې تشریح شوي.

که چېرې د ارد کمېټه دې پایلې ته ورسېږي چې ستاسو د ماشوم چلند د ښوونځي له خوا د IEP په پلي کولو کې د ناکامۍ له امله رامنځته شوی، ښوونځي باید د نیمګړتیاوو د حل لپاره ژر تر ژره ګامونه پورته کړي.

کله چې چلند څرګند نه وي

که چېرې چلند ستاسو د ماشوم معلولیت څرګندونه نه کوي، د ښوونځي پرسونل ممکن ستاسو ماشوم د نورو ماشومانو په شان د ډسپلین برخې ته معرفي کړي، پرته له دې چې مناسب تعلیمي خدمات دوام ومومي. د ماشوم د ارد کمېټه به IAES وټاکي چې ماشوم ته به خدمات وړاندې کوي.

ځانګړي شرایط

د لاندې مواردو په صورت کې د ښوونځي پرسونل کولی شي ستاسو ماشوم تر 45 تعلیمي ورځو پورې IAES ته واستوي پرته له دې چې دا چلند د هغه معلولیت څرګندونه وکړي:

- که چېرې په ښوونځي کې، د ښوونځي په ودانۍ کې، یا د ښوونځي په فعالیتونو کې له ځان سره وسله ولري یا یې انتقال کړي
- که چېرې په پوهه کې غیر قانوني یا مخدره توکي له ځان سره ولري یا یې استفاده کړي یا په ښوونځي کې، د ښوونځي په انګرې، یا د ښوونځي په فعالیت کې د ممنوعه موادو پلور یا غوښتنه کوي؛ یا
- که چېرې په ښوونځي کې، د ښوونځي په انګرې، یا د ښوونځي په فعالیت کې بل چا ته جدي جسمي زیان ورسوي.

د ارد کمېټه به IAES وټاکي چې په هغې کې به د ماشوم خدمت کېږي.

د هغو ماشومانو لپاره محافظتي تدابیر چې لا تر اوسه د ځانګړې زده کړې او اړوندو خدماتو لپاره په شرایطو برابر نه دي ګڼل شوي

که ستاسو ماشوم د ځانګړو زده کړو او اړوندو خدماتو لپاره په شرایطو نه وي برابر او ښوونځي پوه شي چې ماشوم مو د چلند له ترسره کولو مخکې معلول ؤ، مګر په داسې چلند کې ښکېل وي چې د زده کوونکو د چلند له اصولو څخه سرغړونه حسابېږي، نو ستاسو ماشوم په IDEA کې د محافظتي پروسیجرونو لپاره مستحق وګڼل شي که چېرې. د دې په اړه اضافي معلومات دا موضوع د طرزالعملي خوندیتوب په خبرتیا کې موندل کېږي (لینک: fw.escapps.net).

د استماعي ګړندی شوي پروسه

که تاسو په IAES کې د ځای په ځای کولو یا د څرګندولو عزم په اړه د پرېکړې سره موافق نه یاست، تاسو کولی شئ د استماعي ګړندی شوي پروسي غوښتنه وکړئ. وروسته له دې چې د ارد کمېټې پرېکړه وکړه چې د ماشوم چلند د هغه د معلولیت څرګندونه کوي، نو که چېرې ښوونځي وغواړي ښوونځي ته ستاسو د ماشوم بېرته راستنېدل په پام کې ونيسي، نو ښوونځي ممکن مناسبې استماعي پروسي غوښتنه وکړي.

د شخړو حل

د وخت په تیریدو سره، کیدای شي د معلولیت لرونکي ماشوم د پیژندنې، ارزونې، تعلیمي ځای پر ځای کولو، یا د FAPE چمتو کولو په اړه شخړې رامنځته شي. که چېرې اختلافونه رامنځ ته شي، ستاسو څخه په کلکه غوښتل کېږي چې د ښوونځي پرسونل سره همکاري وکړئ تر څو د پېښېدو سره سم ټول اختلافات حل شي. تاسو کولی شئ له ښوونځي څخه وپوښئ چې د مور او پلار لپاره د شخړې د حل کوم انتخابونه وړاندیز کوي. TEA د ځانګړو زده کړو د اختلافونو د حل لپاره څلور رسمي اختیارونه وړاندې کوي: د ریاستی IEP اسانتیا، د منځګړیتوب خدمتونه، د ځانګړې زده کړېد شکایتونو د حل بهیر، او د اوریدلو مناسب بهیر پروګرام.

د TEA په اړه معلومات د شخړو د حل انتخابونه د طرزالعملي خوندیتوب په خبرتیا کې موندل کیدی شي [لینک: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net). د ځانګړو زده کړو د شخړو د حل په اړه اضافي معلومات د TEA په ویب پاڼه کې موندل کیدی شي. [لینک: bit.ly/3bL6n73](http://bit.ly/3bL6n73).

اضافي مرسته

د دې سند کاپي په نورو ژبو کې د SPEDTex ویب پاڼه کې هم شتون لري [لینک: bit.ly/3olsKNS](http://bit.ly/3olsKNS).

د دې سند کاپي په نورو ژبو کې د SPEDTex ویب پاڼه کې هم شتون لري. [لینک: bit.ly/3qorCzg](http://bit.ly/3qorCzg).

تاسو کولی شئ د ښوونځي لارښود یا د ښوونځي د ځانګړې زده کړې څانګې څخه هم د کاپي غوښتنه وکړئ.